

Wybory w Niemczech: co piąty głos dla skrajnie prawicowej AfD »10

Pojawiła się szansa na odbudowę religijnego symbolu Śnipiszek »16-17

35 lat zespołu „Troczenie” »28

Zabawa zapustowa w DKP »29

Trzecia rocznica wojny w Ukrainie. W tle aktywizacja UE i negocjacje USA-Rosja

Fot. ELTA

W 3. rocznicę rosyjskiej inwazji na Ukrainę Litwa zaznaczyła swoje wsparcie dla Kijowa. Politycy podkreślali, że pokój, który nie będzie sprawiedliwy, nie będzie też trwały. Klaruje się także podobne stanowisko samej UE. W Wilnie w przeddzień rocznicy odbył się solidarnościowy pochód i finał akcji „Radarom”. »6-7

Do Sejmu wraca kwestia stosowania diakrytyków »2

Nowe sposoby oszustów na wyłudzenie pieniędzy »11-13

**KURIER
WILEŃSKI**

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbinių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brigitė Lapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski
(ds.online)
(aklonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik,
Justyna Giedrojc,
Rajmund Klonowski,
Anna Pieszko,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkievicz
— fotoreporter.

Dział Promocji:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.lt),
Jolanta Balkiewicz — reklama
(tel. +370 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Wydawca: VšĮ „Kurier Wileński“

Druk: VšĮ „Vilnijos žodis“

Nakład: 2500 egz.

*Materiałów niezamówionych
redakcja nie zwraca.*

*Redakcja zastrzega sobie pra-
wo do skracania i adiustacji
tekstów.*

*Za treść ogłoszeń redakcja nie
odpowiada.*

*Opinie Czytelników zawarte
w ich listach nie zawsze są
zbieżne z opinią redakcji.*

DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET
CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI
NARODOWYCH

Fundacja
**POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE**
Im. Jana Olszewskiego

**Ministerstwo
Spraw Zagranicznych**

Projekt finansowany ze środków
Ministerstwa Spraw Zagranicznych w
ramach konkursu pn. „Polonia i Polacy
za Granicą 2023”, ogłoszonego przez
Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy
autorów i nie mogą być utożsamiane z
oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa
Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji
„Pomoc Polakom na Wschodzie” im.
Jana Olszewskiego.

Laurynas Šedvydis: Naszym celem jest rozwiązanie problemu z zapisem nazwiska

Antoni Radczenko

Zezwolenie, aby litewscy Polacy mogli zmienić zapis imienia i nazwiska w oficjalnych dokumentach w formie oryginalnej z użyciem znaków diakrytycznych, zmniejszy napięcia wewnątrz kraju — uważa socjaldemokrata Laurynas Šedvydis.

Dziwięciu socjaldemokratów oraz była przewodnicząca Sejmu Viktorija Čmilytė-Niešienė przygotowali nowelizację Ustawy o pisowni imion i nazwisk w dokumentach. W ubiegłej kadencji Sejm zezwolił zapisywać imiona i nazwiska w oficjalnych dokumentach w formie oryginalnej, ale bez znaków diakrytycznych. Obecny projekt przewiduje również użycie takich liter jak „ł”, „ś” czy „ć”.

WAŻNE SĄ RELACJE Z POLAKAMI NA LITWIE

Przewodniczący sejmowego Komitetu Praw Człowieka, socjaldemokrata Laurynas Šedvydis, który jest jednym z inicjatorów nowelizacji, powiedział w rozmowie z „Kurierem Wileńskim”, że jeszcze w ubiegłej kadencji socjaldemokraci zgłosili projekt, który zezwalał na zapis imienia i nazwiska z użyciem znaków diakrytycznych.

— Niestety, po długich dyskusjach ówczesna koalicja rządząca wybrała bardziej konserwatywny wariant. Tamten projekt omijał kwestię diakrytyków. Projekt bardziej dotyczył nie miejscowych Polaków, tylko bardziej obcokrajowców, którzy żenili się z obywatelkami Litwy, dotyczył bardziej Anglosaksów. Bo właśnie tam jest używane „w”. Naszym celem — być może nie wszystkich socjaldemokratów, ale dużej jej części — jest rozwiązanie tego problemu do końca. Mamy dane, że w ciągu ostatnich

dwóch lat, od kiedy weszła w życie ta ustawa, nazwiska zmieniło ok. 1 300 osób. Jeśli dojdą diakrytyki, to nie sądzę, aby ta liczba znacznie się zmieniła. Zmiana nazwiska potrzebuje czasu i odpowiednich starań. Tym niemniej, sądzę, że nasze relacje z naszymi współobywatelami narodowości polskiej, a przede wszystkim to ich dotyczy, muszą być jak najlepsze. To jest pewien krok do stworzenia większej harmonii na Litwie, kiedy czytają na nas duże geopolityczne wyzwania — ocenia poseł.

W TRAKCIE KADENCJI

Parlamentarzysta sądzi, że rozwiązanie tej kwestii zmniejszy niepotrzebne napięcie wewnątrz kraju. — Ustawa przyjęta w poprzedniej kadencji tylko częściowo rozwiązywała problem dotyczący polskiej mniejszości. Teraźniejszy minister spraw wewnętrznych Władysław Kondratowicz (obecnie nie można używać w oficjalnym zapisie literki „ł” — przyp. red.) w publicznym wywiadzie powiedział, że teoretycznie mógłby zmienić imię i nazwisko, ale na przeszkodzie stoi właśnie literka „ł”. Kiedy rozwiązanie jest częściowe, to część osób naturalnie nie widzi sensu zmieniać zapisu. Moim zdaniem imię i nazwisko jest

częścią tożsamości. Same nazwiska nie są zbyt starym rzeczą. W Wielkim Księstwie Litewskim pojawiły się w XVI-XVII wieku. Chociaż były w dużym stopniu odgórnie narzucone przez państwo, to jak często bywa w historii, to, co pierwotnie było narzucone, z czasem staje się częścią tożsamości. Dlatego, jeśli dla części osób to jest ważne, będąc ustawodawcą, nie widziałbym żadnych przeciwwskazań do udzielenia takiej możliwości — podkreśla polityk.

W grudniu 2023 r. Sąd Konstytucyjny orzekł, że znaki diakrytyczne mogą być używane, jeśli odpowiednią opinię wyda Państwowa Komisja Języka Litewskiego. Przewodnicząca komisji Violeta Meiliūnaitė powiedziała BNS, że dotychczas kierowana przez nią instytucja nie otrzymała takiego zapytania, dlatego nie wie, jaka byłaby udzielona odpowiedź. Šedvydis nie jest pewien, czy projekt uda się przyjąć podczas wiosennej sesji parlamentarnej.

— Byłoby czymś złym, gdyby projekt został odrzucony, dlatego jest potrzebne szerokie poparcie w Sejmie. Mam w tej kwestii podejście praktyczne. Chciałbym załatwić tę kwestię w ciągu kadencji — deklaruje Laurynas Šedvydis.

Chciałbym załatwić tę kwestię w ciągu kadencji — oświadczył Laurynas Šedvydis. Fot. Julius Kalinskas, ELTA

Spółka Litgrid rozpoczęła demontaż podpór linii przesyłowej Kruonis Hae–Sovetsk
Fot. Dainius Labutis, ELTA

Polska pozostaje jednym z liderów europejskiego wzrostu gospodarczego

Polska, po relatywnie dobrym wyniku PKB w roku ubiegłym, pozostaje jednym z liderów europejskiego wzrostu po pandemii i wybuchu wojnie na Ukrainie — ocenił w komentarzu główny ekonomista PZU Dawid Pachucki. Dodał, że w tym roku średni wzrost PKB będzie zbliżony do 4 proc

„Polska jest wśród liderów wzrostu gospodarczego w UE. W czwartym kwartale 2024 r. realne tempo wzrostu PKB w naszym kraju sięgnęło 1,3 proc. kw/kw, co, w przypadku danych odsezonowanych, było drugim najlepszym wynikiem spośród państw członkowskich UE” — zwrócił uwagę w poniedziałkowym komentarzu główny ekonomista PZU Dawid Pachucki.

Jego zdaniem w 2025 r. średnioroczne tempo wzrostu gospodarczego w Polsce może być o ok. 1 punkt procentowy wyższe niż w roku ubiegłym. Przypomniawszy, że według wstępnego szacunku GUS, polska gospodarka w ubiegłym roku urosła realnie o 2,9 proc., po zaledwie 0,1-proc.

wzroście w 2023 r. Według ekonomisty PZU, przy słabej kondycji gospodarczej największych partnerów handlowych (Niemcy w ub.r. odnotowały drugą z rzędu recesję) wynik polskiej gospodarki można ocenić jako bardzo dobry. Zdaniem Pachuckiego, motorem wzrostu w ubiegłym roku była konsumpcja prywatna, choć nie było boomu konsumpcyjnego, bo spożycie w sektorze gospodarstw domowych zwiększyło się w ujęciu realnym o 3,1 proc., po spadku o 0,3 proc. w 2023 r. Poza tym w ubiegłym roku dodatni wynik osiągnęły inwestycje. Ekonomista przypomniał także, że według szybkiego szacunku PKB za IV kw. 2024 r. wzrost go-

spodarczy wyniósł realnie 3,2 proc. w ujęciu rocznym, podczas gdy kwartał wcześniej było 2,7 proc. r/r.

„(...) kwartalne tempo wzrostu naszego PKB w końcu ubiegłego roku było drugim najszybszym spośród krajów UE, dla których opublikowano już dane. Szybciej rosła tylko gospodarka Portugalii (o 1,5 proc. kw/kw po odsezonowaniu). PKB w strefie euro wzrósł o 0,1 proc. (po wzroście o 0,4 proc. w trzecim kwartale), w Niemczech spadł o 0,2 proc., we Francji spadł o 0,1 proc., we Włoszech był na poziomie z trzeciego kwartału ub.r., a w Hiszpanii zwiększył się o 0,8 proc.” — wskazał główny ekonomista PZU. ■

PAP

Imieniny

25 lutego

Adama, Antoniny, Cezarego, Donata, Gromisława, Hereny, Konstancjusza, Lubarta, Modesta, Romeusza, Serapiona, Walburga, Wiktora, Wiktoryna

26 lutego

Aleksandra, Bogumiła, Dionizego, Faustyniana, Gerlindy, Lutosława, Mirosława, Nikoliny, Nestora, Porfiniusza

Cytat dnia

„24 lutego 2025 roku, trzy lata po rozpoczęciu trzydniowej specjalnej operacji wojskowej Putina, Ukraina żyje, walczy, a nasz kraj ma więcej przyjaciół na świecie niż kiedykolwiek” — oświadczył prezydent Ukrainy Wołodymyr Zełenski.

Liczba dnia

1 40 tys. turystów obecnych

było w niedzielę w Wenecji, gdzie trwa słynny karnawał — podały władze miasta. Z tej liczby 60 tys. to ci, którzy zatrzymali się w hotelach, pensjonatach i innych miejscach noclegowych.

Spotkanie Samorządu Rejonu Wileńskiego z uczestnikami budżetu partycypacyjnego

19 lutego w Centrum Kultury w Rudominie odbyło się spotkanie zorganizowane przez Samorząd Rejonu Wileńskiego z zwycięzcami inicjatywy budżetu partycypacyjnego 2024 r., która startowała w rejonie po raz pierwszy.

Celem wydarzenia była wymiana doświadczeń zrealizowanych projektów, omówienie wyzwań i sformułowanie oczekiwań na przyszłość, aby aktywniej włączać społeczność w podejmowanie decyzji samorządności.

Uczestników spotkania powitał i podziękował za ich pomysły mer rejonu wileńskiego Robert Duchniewicz, podkreślając, że budżet partycypacyjny jest wyjątkową okazją dla członków społeczności, aby bezpośrednio przyczynić się do decyzji dotyczących wykorzystania środków Samorządu.

„Budżet partycypacyjny to realny sposób, w jaki każdy mieszkaniec może przyczynić się do dobrobytu swojej społeczności i bezpośrednio tworzyć środowisko, w którym żyjemy. Dziękuję wszystkim, którzy aktywnie angażują się w inicjatywy samorządowe, dzielą się pomysłami i wspólnie tworzą pozytywne zmiany. Wasze wysiłki i inicjatywy nie tylko poprawiają warunki życia, ale także wzmacniają ducha wspólnoty.

Chciałbym szczególnie podziękować młodszemu pokoleniu — uczniom, którzy swoimi pomysłami, kreatywnością i entuzjazmem przyczyniają się do tworzenia innowacyjnego, inkluzyjnego i motywującego środowiska edukacyjnego. Wasza aktywność jest inspirująca i pokazuje, że obywatelstwo zaczyna się od małych kroków, które ostatecznie przeradzają się w duże zmiany” — powiedział mer R. Duchniewicz.

Mer podkreślił również, że „projekt ten jednoczy społeczność, ponieważ każdy jej członek — nie tylko mer, członek rady czy starosta — może przyczynić się do poprawy stanu środowiska”.

„Demokracja oznacza, że głos każdego jest ważny, a wyrażane

Za aktywny udział w inicjatywach samorządowych i wkład w podejmowanie istotnych decyzji zostały wręczone podziękowania Fot. VRSA

idee mogą stać się prawdziwymi zmianami. W 2024 r. zorganizowana po raz pierwszy inicjatywa cieszyła się dużym powodzeniem. W tym roku planuje się przeznaczyć na nią 375 tys. euro. Ostateczną decyzję co do konkretnej kwoty w najbliższy piątek podejmie Rada. Zachęcam Państwa do

dalszego aktywnego uczestnictwa — do zgłaszania pomysłów, dyskusji, angażowania się i przyczyniania się do umacniania swojej społeczności. Jesteście świetnym przykładem tego, jak wspólne wysiłki mogą prowadzić do pozytywnych zmian” — powiedział mer R. Duchniewicz.

5.>>

4.>>

W wydarzeniu wzięli również udział przedstawiciele „Transparency International Lietuva” i „British Council Lietuva”, którzy wspierają i promują proces budżetu partycypacyjnego w rejonie wileńskim i w całym kraju.

Za aktywny udział w inicjatywach samorządowych i wkład w podejmowanie istotnych decyzji podziękowania otrzymali: Krystyna Małyszko, inicjatorka projektu na małą skalę „Instalacja niezbędnej małej infrastruktury we wsi Ławaryszki”, Justyna i Dariusz Pszczółowscy, inicjatorzy projektu na średnią skalę „Sprzęt do ćwiczeń na świeżym powietrzu i plac zabaw dla dzieci w Podbrzezie”, Olga Maszaro, inicjatorka projektu na dużą skalę „Renowacja i adaptacja przestrzeni publicznej we wsi Mo-

ściszki do potrzeb społeczności i społeczeństwa”, a także uczestniczących 19 szkół z rejonu wileńskiego.

Na spotkaniu omówiono cele na lata 2024-2025 oraz plany budżetu partycypacyjnego. Podczas spotkania przedstawili swoje pomysły, opowiedzieli o inicjatywach podejmowanych przez młodzież i podzielili się swoimi spostrzeżeniami przedstawiciele szkół — uczniowie Gimnazjum „Aušros” w Kowalczukach, Gimnazjum w Awizieniach, Gimnazjum im. Rafała Kalinowskiego w Niemieżu i Gimnazjum im. Konstantego Parczewskiego w Niemenczynie. Po oficjalnej części wydarzenia odbyła się sesja edukacyjna dla uczniów.

Spotkanie umożliwiło uczestnikom nawiązanie cennych kontaktów, zdobycie wiedzy o udoskona-

laniu inicjatyw oraz zwiększenie zaangażowania społeczności w podejmowanie decyzji na szczeblu samorządowym.

12 marca zaplanowano wspólną imprezę placówek oświatowych rejonu wileńskiego i Samorządu miasta Wilna, które wzięły udział w inicjatywie budżetu partycypacyjnego.

Szerzej o zainicjowanym przez mera rejonu wileńskiego Roberta Duchniewicza i po raz pierwszy realizowanym w 2024 r. budżecie partycypacyjnym, zwycięskich projektach i ich opisy można znaleźć tutaj: <https://dalyvauk.vrsa.lt/>. ■

Strony przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

W Mejszagole odbyły się uroczyste obchody Dnia Odrodzenia Państwa Litewskiego

W ramach obchodów Dnia Odrodzenia Państwa Litewskiego w Dworze Houwalta zgromadzili się mieszkańcy miasteczka Mejszagola na święcie „Tobie, Litwo”.

Zorganizowane zostało przez Żłobek-Przedszkole w Mejszagole, Centrum Rzemiosła Tradycyjnego w Dworze Houwalta oraz Mejszagolski Oddział Centrum Kultury w Niemenczynie.

CZEŚĆ ARTYSTYCZNA

Niepowtarzalna atmosfera uroczystości udzieliła się każdemu. Wszyscy otrzymali kotyliony wykonane przez pracowników Centrum Rzemiosła Tradycyjnego. Dyrektor żłobka-przedszkola Iwona Maria Matwiejko przywitała zgromadzonych gości oraz złożyła życzenia z okazji Dnia Odzyskania Niepodległości.

Uroczystą chwilą święta, jednoczącą wszystkich obecnych w sali, było wspólne odśpiewanie hymnu narodowego, a niezwykle pięknym i wzruszającym akcentem była część artystyczna — wiązanka piosenek o ziemi ojczystej, wierszy patriotycznych a także tańców w wykonaniu dzieci ze żłobka-przedszkola.

Uroczystość uświetnił zespół Przyjaźń, prezentując na scenie wesołe i skoczne tańce, a wspólna

piosenka „Žemėj Lietuvos” połączyła wszystkich w atmosferze radości, wzruszenia i wspólnoty.

CHWILE W PAMIĘCI

Organizatorzy dziękują wszystkim za przybycie i wspólne świę-

towanie, dzieciom i zespołowi Przyjaźń za wspaniałe występy artystyczne, a Centrum Rzemiosła Tradycyjnego za kotyliony oraz wyrażają nadzieję, że te piękne chwile święta na długo pozostaną w pamięci i w sercach. ■

Inf. K. Śnieżko

Uroczystość uświetnił zespół Przyjaźń, prezentując na scenie wesołe i skoczne tańce Fot. C. Bujnowska

Trzecia rocznica wojny w Ukrainie. W tle aktywizacja Europy i negocjacje USA-Rosja

Prezydent Litwy Gitanas Nausėda w rocznicę wojny wziął udział w szczycie „Wspieraj Ukrainę” w Kijowie. W szczycie wzięli udział m.in. przedstawiciele instytucji unijnych, w tym szefowa Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen i przewodniczący Rady Europejskiej Antonio Costa, a także m.in.: premier Danii Mette Frederiksen, premier Szwecji Ulf Kristersson, premier Hiszpanii Pedro Sanchez oraz szef rządu Estonii Kristen Michal.

W swoim wystąpieniu prezydent Litwy Gitanas Nausėda podkreślił, że członkostwo Ukrainy w NATO to najlepsza gwarancja bezpieczeństwa. „Ukraina potrzebuje realnych gwarancji bezpieczeństwa. Członkostwo w NATO jest bez wątpienia najlepszą, najskuteczniejszą i, jestem przekonany, najtańszą opcją. Ta opcja musi pozostać na stole, aby wzmocnić naszą pozycję negocjacyjną” — powiedział Nausėda w oświadczeniu wydanym przez kancelarię.

Przedstawiając stanowisko Litwy, prezydent podkreślił, że trzecia rocznica wojny na pełną skalę rozpoczę-

tej przez Rosję przeciwko Ukrainie jest okazją do potwierdzenia naszego wspólnego zobowiązania do dalszego wspierania Ukrainy w jej walce o wolność. „Nie ma czasu na oczekiwanie, bezpieczeństwo Europy zależy od bezpieczeństwa Ukrainy” — powiedział Nausėda.

Litwa zobowiązała się przeznaczyć co najmniej 0,25 proc. swojego PKB na pomoc wojskową dla Ukrainy. Szef państwa wezwał wszystkie kraje, które wspierają Ukrainę, do dalszego dostarczania zaawansowanego uzbrojenia, w tym systemów obrony powietrznej i zdolności głębokiego uderzenia, do przekazywania technologii wojskowych w celu zaspokojenia potrzeb Ukrainy oraz do wspólnego wspierania projektów badawczo-rozwojowych w dziedzinie obronności.

„POKÓJ SPRAWIEDLIWY I OPARTY NA GWARANCJACH”

Podczas forum „Wspieraj Ukrainę” w trybie zdalnym wystąpił też prezydent Andrzej Duda.

„Przypominając o pełnoskalowej inwazji Rosji na Ukrainę, chciałbym podkreślić, że wszyscy tutaj chcemy pokoju, ale pokój, o który zabiegamy, musi być sprawiedliwy, trwały i oparty na gwarancjach bezpieczeństwa” — powiedział Duda w poniedziałek.

„Co więcej, Ukraina musi być reprezentowana od samego początku oficjalnych negocjacji. W przeciwnym razie krótkotrwały pokój szybko przerodzi się w nową wojnę, być może jeszcze bardziej krwawą” — ostrzegł.

W podobnym duchu wypowiedział się premier Polski, Donald Tusk.

„Dlaczego każdy przyzwoity człowiek stoi dziś przy Ukrainie? Dlaczego wolne narody składają dziś hołd bohaterom i ofiarom tej nieludzkiej wojny? Bo to wojna w obronie nas wszystkich: Ukrainy, Polski, Europy i naszych wartości. Niech nikt nie próbuje podważać sensu tej walki!” — napisał premier w poniedziałek na platformie X.

7.>>

■ W Wilnie w przeddzień rocznicy inwazji odbył się wiec solidarnościowy Fot. ELTA

6.>>

WIEC W PRZEDDZIEŃ ROKNICZY

W przeddzień rocznicy, 23 lutego, na placu Łukiskim w Wilnie odbył się solidarnościowy wiec i koncert. W wydarzeniu wzięło udział kilka tysięcy osób z flagami litewskimi i ukraińskimi.

Przed rozpoczęciem koncertu rozpalono ogniska ku pamięci Ukraińców poległych w wojnie, a ich pamięć uczczono minutą ciszy.

Prezydent Nausėda, który zwrócił się do uczestników za pośrednictwem nagrania wideo, przypomniał o trzech latach nieustannego wsparcia Litwy dla Ukrainy.

„Ukraina wciąż żyje, Ukraina jest odporna i nadal walczy. A im głośniej mówi się o zawieszeniu broni, tym bardziej potrzebuje ona siły. Siły do nowego przełomu, do zwycięstwa, do trwałego pokoju. Wierzę, że możemy pomóc Ukrainie, pomóc sobie, pomóc Europie. Kupmy więc drony dla Ukrainy, powstrzymajmy krwawą rosyjską bestię. Chwała Ukrainie” — powiedziała Nausėda.

Równolegle miała miejsce zbiórka na sprzęt ratujący życie żołnierzy — akcja „Radarom!”. W 2023 r. w ramach pierwszej kampanii „Radarom!” zebrano ponad 14 mln euro, które wykorzystano na zakup 17 radarów, a zeszłoroczna kampania zebrała ponad 8 mln euro, które wykorzystano na zakup ponad tysiąca zestawów bezpiecznego żołnierza.

OPINIE NA TEMAT
NEGOCJACJI USA-ROSJA

Rasa Martinavičienė, nauczycielka języka litewskiego, która wzięła udział w koncercie na placu Łukiskim, powiedziała, że na wydarzenie przywiodła ją świadomość „obecnej sytuacji, tego, co może być”. „Chyba wszyscy bardziej myślą o ludziach, którzy martwią się każdego dnia, czy dadzą nam czas, czy dadzą nam szansę na życie w pokoju” — powiedziała.

Z kolei Vida Vasiliauskienė, która pracuje w dziedzinie usług społecznych, wyraziła dumę z obywateli Ukrainy. „Szacunek dla Ukraińców za to, że podnieśli głowy, ręce, flagi w obronie swojego kraju” — powiedziała 47-letnia kobieta.

Odbyła się też kolejna edycja akcji „Radarom” — tym razem pieniądze przeznaczone na tzw. zestawy bezpiecznego żołnierza **Fot. Andrius Ufartas, ELTA**

Lukas Tamašiūnas, 25-letni autor tekstów, który przybył na wydarzenie, aby pokazać swoją solidarność z Ukrainą, nazwał rozmowy pokojowe między Rosją a USA, które rozpoczęły się w tym tygodniu — zdradą. „Moim zdaniem to rodzaj zdrady, mówiąc wprost. Ale tak naprawdę, jeśli twój partner może odepchnąć cię na bok w tak zimny sposób i powiedzieć, że ty się przesuniesz, a my się dogadamy, to w moich oczach jest to absolutna zdrada” — młody człowiek nie krył oburzenia.

Podobne opinie na ten temat wyrażał przewodniczący litewskiego Sejmu, Saulius Skvernelis.

„Trudno uwierzyć, że po trzech latach brutalnej wojny i ogromnego poświęcenia żołnierzy narodu ukraińskiego” naród ukraiński znalazł się w takiej sytuacji.

„Możemy zakładać różowe okulary, możemy próbować mówić w taki sposób, aby nikogo nie urazić ani nie przestraszyć, ale wszystko to wydaje się zmierzać w kierunku zdrady Ukrainy. Szkoda, że nasz świat, nasi politycy nie wyciągają wniosków z historii” — powiedział Skvernelis.

„Kiedyś to cztery państwa decydowały o losie piątej, Czechosłowacji, teraz to dwa państwa postanowiły rozstrzygnąć kwestię wolnej Ukrainy bez ich udziału” — dodał.

BUDRYS: DWA WARUNKI
TRWAŁEGO POKOJU

Litewski minister spraw zagranicznych Kęstutis Budrys również

podkreślił, że zawieszenie broni zamiast trwałego i sprawiedliwego pokoju da Rosji możliwość odzyskania sił i ponownego ataku. Wypowiedział się na ten temat w Brukseli podczas posiedzenia Rady do Spraw Zagranicznych Unii Europejskiej.

„Naszym zdaniem zawieszenie broni byłoby krytycznym błędem. Tym razem dałoby to Putinowi możliwość przegrupowania się, dobrojenia, wzmocnienia i ponownego zaatakowania Ukrainy lub innego potencjalnego celu w Europie” — powiedział dziennikarzom szef litewskiej dyplomacji.

Dlatego, jak zaznaczył, kraje nordycko-bałtyckie (NB8) opowiadają się za trwałym i sprawiedliwym pokojem, który jest możliwy, jeśli spełnione zostaną dwa warunki.

„Po pierwsze, Ukraina zachowa swoją suwerenność i integralność terytorialną. Ponadto, Rosja zostanie pociągnięta do odpowiedzialności za swoją agresję” — wymienił warunki Budrys.

Wydął on wspólne oświadczenie z ministrami z innych krajów NB8, wyrażając solidarność z Ukrainą w trzecią rocznicę inwazji na dużą skalę.

„Wynik wojny będzie miał głębokie i trwałe konsekwencje dla bezpieczeństwa europejskiego i transatlantyckiego” — czytamy we wspólnym oświadczeniu. ■

Opr. A.K. na podst. BNS, inf. wł., mat. pras., inf. wł., KW

Wyniki za 2024 r.: w ubiegłym roku w samorządzie rej. wileńskiego wyremontowano 4 bloki mieszkalne

W ubiegłym roku na Litwie wyremontowano 333 bloki mieszkalne, o 55 więcej niż w 2023 r. Wilno, Kowno i Kłajpeda pozostają liderami z liczbą 28 remontów. Tymczasem samorząd rejonu wileńskiego zmodernizował w ubiegłym roku 4 domy. Oczekuje się, że program remontów bloków, w ramach którego odnowione bloki mieszkalne są bezpłatnie czyszczone, pomoże jeszcze bardziej zwiększyć tę liczbę.

„Cieszy fakt, że coraz więcej osób decyduje się dać swoim blokom drugą szansę. Prawie połowa domów odnowionych w zeszłym roku osiągnęła klasę efektywności energetycznej B, dzięki czemu mieszkańcy mogą teraz cieszyć się cieplejszymi i bardziej komfortowymi domami. Oczywiście zawsze jest miejsce na poprawę, a rolę do odegrania mają zarówno administratorzy, jak i samorządy. Zawsze zachęcamy gminy do odgrywania bardziej aktywnej roli i bezpośredniego informowania mieszkańców o korzyściach, jakie mogą uzyskać dzięki renowacji” — mówi Aušra Bartkevičienė, kierowniczka Wydziału projektów modernizacji budynków wielomieszkania w Agencji Zarządzania Projektami Środowiskowymi (APVA).

Od rozpoczęcia programu renowacji bloków w 2013 r., najlepsze wyniki renowacji osiągnięto w trzech dużych miastach — Wilnie, gdzie w tym okresie odnowiono ponad 300 domów, Kownie, które zbliża się do 300 domów i Kłajpedzie, która ma ponad 250 odnowionych domów.

W mniejszych samorządach wskaźniki renowacji również wykazują dobre perspektywy: w Połędzie i Elektrenach wyremontowano 21 domów, w Jonawie i Ukmergė — po 12, a w Taurogach i Mariampolu — po 11.

ROZPOCZĘŁY SIĘ KWARTALNE REMONTY

W ub. roku w rejonie wileńskim wyremontowano łącznie 4 bloki mieszkalne. Całkowita powierzchnia użytkowa odnowionych domów wynosi 1 500 mkw. Wszystkie osiągnęły klasę charakterystyki energetycznej co najmniej C.

■ Odnowiony budynek mieszkalny. Fot. z archiwum APVA

Według Kšištofa Taraškeviča, dyrektora jednej z firm zarządzających modernizacją budynków w rejonie wileńskim, w celu przyspieszenia procesu renowacji w ub. roku zatwierdzono program renowacji bloków mieszkalnych, który przewiduje, że po modernizacji budynku samorząd podejmie inicjatywę poprawy infrastruktury przylegającej do budynku: parkingów, chodników, placów zabaw dla dzieci lub stref aktywności fizycznej.

„Terytorium samorządu rejonu wileńskiego jest zdominowane przez niskie budynki, z których większość jest nieefektywna energetycznie, w związku z czym rachunki za ogrzewanie pochłaniają znaczną część dochodów mieszkańców. Renowacja poprawia charakterystykę zużycia energii cieplnej budynku, dzięki czemu mieszkańcy płacą mniej za ogrzewanie. Ludzie są również zmotywowani do renowacji poprzez wzrost wartości swoich domów, poprawę mikroklimatu i jakości życia oraz wydłużenie żywotności budynku” — mówi K. Taraškevič.

Kontynuuje, że potrzeba renowacji często zależy od środków finansowych mieszkańców i ich świadomości: „Wraz ze wzrostem liczby dobrych przykładów renowacji w osiedlach, rośnie również zaangażowanie mieszkańców okolicznych domów. Często zdarza się, że ludzie nie rozumieją długoterminowych korzyści płynących z modernizacji i nie ufają

zachętom oferowanym przez państwo. Niektórzy mieszkańcy, zwłaszcza osoby starsze, obawiają się zmian i nie rozumieją, w jaki sposób renowacja może przynieść im korzyści. Dobrze zaplanowana realizacja projektu, jasna komunikacja z mieszkańcami i wysoka jakość wykonania pomagają zmienić to nastawienie”.

WIĘCEJ PRZEJRZYSTOŚCI I MNIEJ BIUROKRACJI

APVA przypomina, że obecnie można ubiegać się o renowację starych bloków mieszkalnych w celu uzyskania klasy charakterystyki energetycznej B lub wyższej. Wnioski będą przyjmowane do 1 października br.

Nową metodą płatności za wsparcie publiczne na renowację będzie stała stawka za metr kwadratowy odnowionego budynku. Uprości to procedury biurokratyczne, co zmniejszy ilość dokumentacji i pozwoli na renowację większej liczby domów w krótszym czasie.

Więcej informacji na temat warunków naboru można znaleźć na stronie internetowej APVA: www.apva.lrv.lt Wnioski składa się za pośrednictwem systemu informacyjnego APVA APVIS.

Projekt „Promowanie renowacji budynków wielorodzinnych” jest finansowany z Funduszu Spójności.

Ieva Vidūnaitė

Zam. 2844

ENERGETYKA 900 ha gruntów zostanie uwolnionych po synchronizacji

Około 900 ha gruntów zostanie uwolnionych, gdy kraje bałtyckie zsynchronizują swoje sieci elektroenergetyczne z Europą, a Litwa zdemontuje niepotrzebne linie z Rosją i Białorusią, powiedział minister energetyki Žygimantas Vaičiūnas. „Prace te mają również znaczenie symboliczne, ale są też kwestie praktyczne. Demontaż linii i usunięcie słupów uwolni również znaczną ilość gruntów, około 900 ha. Grunty te będą dostępne bez ograniczeń dla rolników i do innych celów” — powiedział minister Vaičiūnas dziennikarzom w poniedziałek 24 lutego w rejonie wyłkowyskim. Jak dodał, wszystkie linie energetyczne z Rosją i Białorusią mają zostać zdemontowane w ciągu około półtora roku.

INWESTYCJE InMedica dołącza do spółki zarządzającej kliniką Pušyno w Druskienikach

Grupa InMedica — spółka świadcząca usługi medyczne przejęta przez fińskiego giganta z branży opieki społecznej i zdrowotnej Mehilainen, dołączy do kliniki rehabilitacyjnej Pušyno w Druskienikach. „Akcjonariusze InMedica w zeszłym tygodniu zatwierdzili warunki reorganizacji kliniki Pušyno w Druskienikach” — poinformowała grupa za pośrednictwem Centrum Rejestrów. Spółka zostanie połączona po zarejestrowaniu zmienionego statutu InMedica. InMedica nabyła placówkę leczniczą za nieujawnioną kwotę w październiku ub. roku z zamiarem ekspansji w Druskienikach i prowadzenia oddzielnej specjalistycznej kliniki rehabilitacyjnej. InMedica jest jedynym udziałowcem kliniki. W tym samym czasie ogłosiła, że klinika Pušyno jest pierwszą specjalistyczną kliniką rehabilitacyjną prowadzoną

przez grupę, ale w tym roku planowane jest uruchomienie takich usług w Wilnie i Szawłach. Akcje kliniki Pušyno, która działała ok. 15 lat, były własnością biznesmena Vytautasa Dambravy, zanim przejęła je InMedica.

ŚRODOWISKO Rozważa się zmianę przepisów dot. budowy domków ogrodowych

Zaostrzone wymogi dotyczące wielkości i wysokości domków ogrodowych, które weszły w życie w listopadzie ubiegłego roku, mogą zostać ponownie złagodzone. Według wiceministra środowiska Ramūnasa Krugelisa, ograniczenia dotyczące małych budynków mogłyby zostać zniesione, a tylko większe wymagałyby pozwoleń na budowę. Linas Jonauskas, socjaldemokrata i przewodniczący Sejmowej Komisji Ochrony Środowiska, powiedział BNS, że popiera pomysł powrotu do poprzedniej procedury. Powiedział, że uzgodniono omówienie tej kwestii z kierownictwem Ministerstwa Środowiska.

LITWA — ROSJA Handel Litwy z Rosją spadł, UE szuka innych możliwości

Litwa zmniejszyła swoją zależność od handlu z Rosją w ciągu ostatnich czterech lat, ale niektóre kraje Unii Europejskiej nadal handlują za pośrednictwem innych krajów Wspólnoty Niepodległych Państw (WNP), mówi Aleksandras Izgorodinas, ekonomista Citadele Bank. „Nasze firmy zdecydowanie zmniejszają swoją zależność od handlu z Rosją. Eksport do Rosji i innych krajów WNP spadł. Z jednej strony liczby są zachęcające. Z drugiej strony, istnieje rzeczywistość gospodarcza, w której rzeczywisty eksport i import krajów UE z Rosją nie spadł tak bardzo. Po prostu, coraz więcej stron jest zaangażowanych w gry handlowe” — powiedział Izgorodinas dla LRT.

Zgodnie z danymi Eurostatu, porównując lata 2021 i 2024, eksport Litwy do Rosji spadł o 82,7 proc. do 649,2 mln euro, podczas gdy import spadł o 95,2 proc. do 218,3 mln euro. W krajach UE eksport spadł średnio o 64,6 proc., a import o 78 proc.

WILNO Centrum sortowania Ecoservice odbudowane po pożarze

Centrum sortowania odpadów Ecoservice, największej firmy zajmującej się sortowaniem odpadów w krajach bałtyckich, grupy zajmującej się ochroną środowiska i gospodarką odpadami Eco Baltia, zostało otwarte w poniedziałek 24 lutego w Wilnie, niedawno Gariūnai, po uszkodzeniu w wyniku pożaru w 2023 r. i wyremontowane kosztem 18 mln euro. Według firmy centrum jest wyposażone w najnowocześniejszy sprzęt do sortowania odpadów z dziewięcioma separatorami optycznymi i sztuczną inteligencją, a także system przeciwpożarowy, który może wypełnić całe pomieszczenie produkcyjne pianą w 10 min. Pożar w dniu 5 sierpnia 2023 r. zniszczył budynek firmy, sprzęt do sortowania odpadów i część jej zapasów. Firma domaga się odszkodowania w wysokości 13,55 mln euro od firmy ubezpieczeniowej Compensa Vienna Insurance Group w łotewskim sądzie za szkody spowodowane pożarem.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, inf. wt.; Fot. Dainius Labutis, ELTA; alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

Wybory w Niemczech: co piąty głos dla skrajnie prawicowej AfD

Justyna Giedroń

Chadecja CDU/CSU, główna siła opozycyjna, wygrała wybory parlamentarne w Niemczech, uzyskując 28,52 proc. głosów. Takie poparcie oznacza 208 mandatów w liczącym 630 miejsc Bundestagu. Alternatywa dla Niemiec — AfD zakończyła wybory na drugim miejscu, uzyskując 20,8 proc. głosów (152 mandaty). SPD Olafa Scholza zdobyła 16, 41 proc. głosów, co da jej 120 mandatów.

— Jeżeli spojrzymy na transformację niemieckiej sceny politycznej za ostatnie 10-20 lat, to te dwie partie, socjaldemokraci i chadecja, rządziły na przemian, a bardzo często też rządziła wielka koalicja, czyli chadecja w koalicji z socjaldemokratami. Wygląda, że i teraz tak będzie. Socjaldemokraci będą przy władzy tylko jako ta mniejsza partia, która będzie pod parasolem chrześcijańskiej demokracji. Być może też do koalicji rządzącej zostaną zaproszeni Zieloni i będzie to trzypartyjna koalicja — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” dr Andrzej Pukszo, politolog z Uniwersytetu Witolda Wielkiego w Kownie.

NAJWIĘKSZE NADZIEJE NIEMCÓW

Politolog zauważa, że Niemcy wiążą z Friedrichem Merzem wielkie nadzieje.

— Chodzi głównie o ożywienie gospodarcze, bo Niemcy, niestety, ostatnio odnotowują bardzo słabe wyniki w rozwoju gospodarki. Merz zaś obiecywał m.in. różne ulgi podatkowe, zmniejszenie biurokracji, dobre warunki dla biznesu, efektywne rozwiązania dla energetyki. Jest postrzegany jako polityk, który przede wszystkim pomoże niemieckiemu biznesowi i gospodarce. Niemcy przecież przeżywają recesję ekonomiczną. Wiele więc wiąże wybór Merza i chadecji, bo wszystko wskazuje na to, że to Mertz będzie kanclerzem, z tym, że ożywi on niemiecką gospodarkę i ekonomię — wyjaśnia rozmówca.

Wiele spodziewa się, że po wyborach będzie więcej pomocy Ukrainie.

— Merz zawsze był bardziej aktywny i proponował bardziej śmiało rozwiązania. Nie wydaje mi się jednak, że zajądą rewolucyjne przemiany. Ogólnie Niemcy patrzą bardzo uważnie na inwazję Rosji na Ukrainę — zaznacza dr Andrzej Pukszo.

CO PIĄTY GŁOS DLA AfD

Alice Wiedel, liderka AfD, zapowiedziała, że to oni wygrają następne wybory.

— Rzeczywiście, jest taka tendencja w Niemczech, że scena polityczna robi się bardziej skrajna, bardziej prawicowa. Bardzo dużo będzie zależało od Mertza. Ma on przed sobą dwie główne sprawy: osiągnięcie lepszych wyników gospodarczych oraz zapewnienie bezpieczeństwa, zarówno zewnętrznego, jak i wewnętrznego, m.in. wstrzymanie fali emigracji, wzmożoną kontrolę emigrantów, którzy tam są i pracują oraz wysłanie tych, którzy nie mają uporządkowanych dokumentów. Tym bardziej, że ostatnio było dużo aktów terrorystycznych, zabójstw zorganizowanych przez emigrantów. Są to kwestie bardzo kluczowe i ogromne wyzwanie. Nikt, a szczególnie młode pokolenie, nie chce żyć gorzej niż ich ro-

dzice. Także jeśli nowy kanclerz potrafi załatwić sprawę bezpieczeństwa plus kwestie gospodarcze, to może tak się stać, że skrajna prawica będzie jeszcze odsunięta. Jeśli koalicja rządząca nie sprostą tym wyzwaniom, to rzeczywiście jest szansa, że skrajna prawica może rosnąć na sile. Partia AfD podwoiła liczbę swoich mandatów w parlamencie niemieckim. Z kolei np. Związek Wolnych Demokratów (FDP), liberalna partia, która była przy władzy, w ogóle nie weszła do nowego parlamentu. Wszystko wskazuje na to, że popularność AfD rośnie jak na drożdżach. Moim zdaniem, Mertz uświadamia sobie, że jest to prawie ostatnia szansa dla niego, żeby wpłynąć na zmniejszenie poparcia dla tego ugrupowania politycznego. Socjaldemokraci (SPD) zaś mają najgorszy wynik od 1945 r. Ostatni dzwonek tu dzwoni dla dużo kogo i wszyscy to rozumieją. A czy uda się to zastopować, przeprowadzić kardynalne reformy, które odpowiadałyby większości mieszkańców Niemiec, to zobaczymy — podsumowuje politolog.

Frekwencja w wyborach do Bundestagu wyniosła 83 proc. i była najwyższa od zjednoczenia Niemiec w 1990 r. ■

TVP
WILNO

Zwycięstwo odniósł konserwatywny blok CDU/CSU. Lider ugrupowania Friedrich Merz pretenduje na stanowisko kanclerza federalnego Fot. EPA-ELTA

Nowe sposoby na wyłudzenie pieniędzy: rozpędu nabierają oszustwa miłosne

Honorata Adamowicz

Obecnie coraz więcej osób decyduje się na poszukiwanie miłości przez internet, a korzystają z tego coraz częściej oszuści telefoniczni, podszywając się pod muzykantów, lekarzy czy wojskowych.

Ofiarą jednego z takich oszustw padła 61-letnia mieszkanka Wilna, która dzieli się z nami swoją bolesną historią. Kobieta nawiązała przez telefon kontakt miłosny z mężczyzną, wskutek czego później straciła mieszkanie.

Z PIERWSZYCH UST...

— Czułam się bardzo samotna. Byłam dopiero po rozwodzie. Moja znajoma namówiła mnie, żebym poszukała miłości na portalach randkowych. Tak zrobiłam. Długo nikt nie pisał, nie dzwonił. Aż tu nagle... Zadzwoił mężczyzna, rozmawiał po rosyjsku. Na początku wypytywał o wszystko: czy pracuję, czy mam dzieci, z kim mieszkam itd. O sobie mówił bardzo mało. Dzwonił do mnie codziennie. Mówił takie komplementy, których nigdy w życiu od nikogo nie słyszałam. Czułam się jak w siódmym niebie. Mówił, że mnie pokochał i chce być ze mną. Mieliliśmy bardzo dużo wspólnego. Ja powiedziałam, że samotnie wychowywałam dzieci, on też powiedział, że samotnie wychowuje syna. Mówiłam mu, że mąż mnie zdradził i zostawił — on powiedział, że jego żona to samo zrobiła. Powiedziałam, że mam kota i bardzo go lubię, a on mi opowiadał, jak kocha zwierzęta i pomaga im. Teraz, jak zaczynam o tym rozmyślać, to rozumiem, że najpierw mnie podpytywał o mnie, a potem to samo opowiadał o sobie. Rozmawialiśmy tak ze sobą telefonicznie przez tydzień — opowiada „Kurierowi Wileńskiemu” wilnianka (imię i nazwisko znane redakcji).

„Oszustwa miłosne nabierają rozpędu” — informują specjaliści SEB Banku. Na celowniku złodziei znajdują się nie tylko klienci banków.

W 2023 roku zarejestrowano 3 999 przypadków oszustw finansowych, w 2024 roku — 4 739 przypadków

Z pokrzywdzoną kobietą mężczyzna nawiązał kontakt za pośrednictwem fejsbuka i telefonu. Oszust podawał się za amerykańskiego lekarza wojskowego pracującego w Niemczech. Dalej historia potoczyła się identycznie, jak w każdym tego typu przypadku. Mężczyzna powiedział, że ma 30 lat. Jest osobą zamożną i szuka drugiej połówki, żeby założyć rodzinę. Szuka kobiety starszej, bo młodym nie ufa, jest przekonany, że im są potrzebne tylko jego pieniądze.

PRZELAŁA 30 TYS. EURO

— Byłam szczęśliwa. Na telefon czekałam jak na zbawienie. Pewnego razu zadzwonił do mnie bardzo smutny i powiedział, że ma problemy — jakoby ktoś zablokował mu konto. Poprosił żebym mu wysłała 500 euro. Teraz już rozumiem: skoro miał zablokowane konto, to dokąd mu wysyłałam? Nie miałam pieniędzy, pożycz-

łam, gdzie tylko się dało. Uzbierałam. Potem znowu powiedział, że ma problemy finansowe i że potrzebuje 1 200 euro. Wzięłam prędkie kredyty i znowu pożyczyłam, gdzie się dało — wspomina poszkodowana.

Po pewnym czasie oszust przekonał kobietę, że przyjedzie do niej i zabierze ją. Poprosił, aby wspomogła go finansowo, ponieważ jego konto wciąż jest zamrożone, a potrzebuje dużo pieniędzy, żeby załatwić dokumenty. Zapewniał, że zwróci pieniądze, jak tylko przyjedzie.

— Nikomu nic nie mówiąc, sprzedałam mieszkanie. Wszystkie formalności załatwiłam w ciągu tygodnia. Oczywiście mieszkanie sprzedałam o wiele taniej niż było warte, żeby tylko szybciej... Gdy tylko otrzymałam pieniądze, zaczęłam robić przelewy na jego konto. Przełałam ponad 30 tysięcy euro. Na szczęście w banku pracownicy coś zaczęli podejrzewać i zamrozili moje konto.

12.>>

11.>>

Gdy powiedziano mi, że zostałam oszukana, to początkowo nie uwierzyłam. Ale gdy zaczęli mi tłumaczyć, zrozumiałam, co się stało. Pieniądzy, które przelałam, nie udało się odzyskać. A więc zostałam bez miłości, a także bez dachu nad głową — opowiada.

JAK ROZPOZNAĆ ROMANCE SCAM CZYLI OSZUSTWO ROMANTYCZNE?

Specjaliści SEB Banku opowiadają, że ostatnio bardzo popularny jest sposób oszustwa „na muzyka”. Na telefonie pojawia się wiadomość na Messengerze od osoby podającej się za muzyka. Mówi, że podobasz mu się, więc proponuje kontynuowanie rozmowy w innej aplikacji. Mimo że wiadomość pochodzi z zagranicznego numeru telefonu, muzyk natychmiast wyjaśnia, że jest to tajny sposób komunikowania się z fanami.

Rozmowa przebiega mile, muzyk okazuje uwagę i komplementy, ale niewiele mówi o sobie. Po jakimś czasie proponuje zakup specjalnej karty, która gwarantuje dostęp do wszystkich koncertów gwiazdy. Choć cena jest wysoka, nie sposób oprzeć się takiej ofercie. Jednak karta nie zostaje wydana. Zamiast tego pojawiają się tylko wymówki i oferty przelania jeszcze większej sumy pieniędzy.

— Osoba, którą właśnie poznałeś online, od razu mówi o miłości i planach na przyszłość. Jeśli osoba ta ciągle znajduje wymówki, dlaczego nie może się spotkać lub porozmawiać na czacie wideo? Prawdopodobnie ukrywa swoją prawdziwą tożsamość. Osoba ta mówi o idealnym życiu, idealizuje swoją osobowość i używa skradzionych zdjęć innych osób. Chwaląc się idealnym życiem, osoba ta opowiada później smutną historię o śmierci bliskiej osoby lub nieudanym biznesie i prosi o pilną „pożyczkę”, udostępnia dane logowania do banku i naciska na jak najszybsze działanie — ostrzegają specjaliści banku.

Specjaliści banku radzą:

1. Nie przelewaj pieniędzy ani nie podawaj danych osobowych osobom poznanym online lub przez telefon.

2. Sprawdź informacje, na przykład przesyłając zdjęcie danej osoby do wyszukiwarki Google Images lub inne, aby sprawdzić, czy jej zdjęcia nie zostały skradzione z profili innych osób.

3. Należy zachowywać ostrożność w sieciach społecznościowych: nie udostępniać zbyt wielu danych osobowych ani nie komunikować się z nieznajomymi.

4. Jeśli podejrzewasz oszustwo, zgłoś je platformie randkowej, sieci społecznościowej, organom ścigania lub bankowi.

Revita Janavičiūtė, rzeczniczka prasowa Departamentu Policji w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” powiedziała, że statystyki dotyczące oszustw telefonicznych nie są gromadzone oddzielnie.

Specjaliści podkreślają: jeśli otrzymasz telefon z prośbą o potwierdzenie płatności, której nie dokonałeś, potraktuj tę rozmowę z podejrzliwością. Nie ujawniaj żadnych swoich danych (konta bankowego, numerów kart, numeru ubezpieczenia społecznego, daty urodzenia, adresu itp.) ani nie dokonuj żadnych przelewów.

W 2023 roku zarejestrowano 3 999 przypadków oszustw finansowych, w 2024 roku — 4 739 przypadków.

— Oszustwa finansowe wyrządzają straty w wysokości około 20 mln euro rocznie (dotyczy to wszystkich oszustw zarejestrowanych w kraju). Najpopularniejsze rodzaje oszustw to oszustwa zaliczkowe, które stanowią 34,3 proc. wszystkich przypadków, oszustwa cybernetyczne (18,4 proc.) i oszustwa telefoniczne (15,5 proc.). Przestępcy wykorzystują coraz bardziej zaawansowaną technologię i narzędzia zapewniające anonimowość — powiedziała Revita Janavičiūtė.

PODSZYWAJĄ SIĘ TEŻ POD PRACOWNIKÓW BANKU

Ieva Dauguvietytė-Daskevičienė, rzeczniczka prasowa SEB Banku, poinformowała nas, jaki schemat działania mają najczęściej telefoniczni oszuści, którzy wyłudniają pieniądze, podszywając się pod pracowników SEB Banku.

— Otrzymujesz telefon od „pracownika banku” z prośbą o potwierdzenie, że rzekomo złożyłeś zlecenie płatnicze (zwykle na dużą kwotę). Mogą również dzwonić oszuści podający się za pracowników Google, Meta lub innych instytucji lub agencji.

13.>>

Zaleca się nie ujawniać dla nieznanych osób żadnych swoich danych (konta bankowego, numerów kart, numeru ubezpieczenia społecznego, daty urodzenia, adresu itp.) oraz nie dokonywać żadnych przelewów

12.>>

Kiedy powiesz im, że nie wysłałeś danego zlecenia płatniczego, „pracownik banku” zostanie „zaalarmowany” i rozpocznie „proces ochrony” — opowiada Ieva Dauguvietytė-Daskevičienė.

Rozmówczyni mówi, że oszust może zapytać, czy kliknąłeś jakieś podejrzane linki lub linki SMS, co jest również próbą przekonania cię, że naprawdę rozmawiasz z bankiem, ponieważ prawdziwi pracownicy banku również zapytają cię, czy kliknąłeś linki SMS. Dauguvietytė-Daskevičienė mówi, że oszust może również zapytać, czy zgubiłeś dowód osobisty lub prawo jazdy. Później otrzymujesz wiadomość SMS od „banku” z informacją, że powiadomiono policję i sprawa została zarejestrowana. Kontaktuje się z tobą „starszy funkcjonariusz ochrony”, który natychmiast pyta, czy zgubiłeś jakieś dokumenty i czy udostępniłeś komuś swoje dane. Ma to na celu stworzenie wrażenia, że wszystko jest prawdziwe i poważne.

— Następnie „starszy funkcjonariusz policji” informuje, że oszust próbował zaciągnąć pożyczkę na twoje nazwisko, co spowoduje zablokowanie twojego konta na 48 godzin. Aby zapewnić możliwość korzystania ze środków przez te dwa dni, zostanie utworzone „konto rezerwowe”, na które można przelewać środki z konta, które ma zostać zablokowane. Oczywiście numer „konta rezerwowego” otrzymasz SMS-em. Jeśli przelejesz pieniądze na to konto, możesz z nimi się pożegnać — podkreśliła.

JAK SIĘ CHRONIĆ?

Specjaliści podkreślają: jeśli otrzymasz telefon z prośbą o potwierdzenie płatności, której nie dokonałeś, potraktuj tę rozmowę z podejrzaniem. Nie ujawniaj żadnych swoich danych (konta bankowego, numerów kart, numeru ubezpieczenia społecznego, daty urodzenia, adresu itp.) ani nie dokonuj żadnych przelewów. Jeśli zostaniesz poproszony o dokonanie takich przelewów, pamiętaj: to oszustwo. Zgłoś incydent na poli-

Ostatnio bardzo popularny jest sposób oszustwa to, gdy dzwoni nieznajomy mężczyzna przedstawiając się muzykiem

Obecnie coraz więcej osób decyduje się na poszukiwanie miłości przez internet, a korzystają z tego coraz częściej oszuści telefonyczni, podszywając się pod muzykantów, lekarzy czy wojskowych.

cję, a jeśli przekazałeś pieniądze oszustowi — do swojego banku.

— Jeśli klient skontaktuje się z nami i poinformuje nas, że padł ofiarą oszustwa finansowego (ujawnił swój osobisty numer identyfikacyjny, dane karty, dane logowania do bankowości internetowej), zawsze staramy się pomóc mu odzyskać pieniądze. Jeśli jest to nadal możliwe, natychmiast zatrzymujemy oszukańczą płatność (jeśli zlecenie płatnicze nie zostało jeszcze wysłane z banku i zaksięgowane na koncie odbiorcy, klient może również anulować je w samym banku internetowym), kontaktujemy się z bankiem odbiorcy lub firmą obsługującą płatności, aby poprosić o zwrot pieniędzy, kontaktujemy się z policją itp. Jeśli odbiorca odmówi zwrotu środków, osoba oszukana może skontaktować się z organami ścigania, aby spróbować odzyskać środki nielegalnie uży-

skane przez odbiorcę. Jednak po zaksięgowaniu środków na koncie odbiorcy ich odzyskanie od oszustów może być bardzo trudne. Przypominamy, że płatności natychmiastowe między różnymi bankami (zarówno na Litwie, jak i w przypadku przelewu na konto w banku zagranicznym) są realizowane natychmiast, a środki są natychmiast księgowane na koncie odbiorcy — tłumaczy Dauguvietytė-Daskevičienė.

SEB Bank stale podejmuje różne inne środki w celu zmniejszenia poziomu oszustw. Obejmuje to przede wszystkim edukowanie i informowanie społeczeństwa o zapobieganiu oszustwom. Bank stale ulepsza również swoje narzędzia monitorujące w celu wykrywania nietypowych transakcji klientów, nietypowych płatności za granicą, stale inicjuje blokowanie fałszywych stron internetowych i kont wykorzystywanych przez oszustów, opracowuje rozwiązania technologiczne i współpracuje z innymi dostawcami infrastruktury w celu opracowania rozwiązań, które przyczyniają się do ograniczenia oszustw finansowych. ■

Fot. Marian Paluszkievicz

Grużewski: Wybór artykułów spożywczych mamy szeroki, ale nie każdego na nie stać

Antoni Radczenko

Wydatki na artykuły spożywcze są ważną częścią każdego budżetu rodzinnego. Z badań, przeprowadzonych przez spółkę Norstat na zlecenie Rimi, wynika, że mieszkańcy trzech krajów bałtyckich więcej na jedzenie wydają w okresie świątecznym. Na co dzień natomiast wolą kupować tańsze produkty. „Tylko 12 proc. badanych mieszkańców Łotwy i Estonii może sobie pozwolić, w zwykły dzień, na kupno droższych, bardziej jakościowych czy rzadziej spożywanych artykułów żywnościowych. Na Litwie takich respondentów jest dwukrotnie więcej – 24 proc.” – skomentował sytuację dyrektor generalny Rimi Lietuva Vaidas Lukoševičius.

WIĘKSZA OFERTA

Nie patrząc na dosyć wybiórczy charakter badań, te wyniki sporo świadczą o naszym społeczeństwie.

— Dysponując jedynie rezultatami tylko tego badania, mamy dosyć zdawkową informację, aby sądzić o jednym lub drugim państwie. Niektóre względne wnioski możemy wyciągnąć. Pierwszy wniosek jest dosyć oczywisty: kupowanie droższych i bardziej jakościowych produktów pokazuje tzw. wyższy stan posiadania konsumenta litewskiego. To oczywiście przekłada się na wyższy poziom życia — podkreślił w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Bogusław Grużewski.

Rozmówca oświadczył, że warto jednak temu zjawisku przyrzeć się bardziej dogłębnie. Fakt, że istnieje grupa społeczna mogąca pozwolić sobie na kupno konkretnych artykułów spożyw-

Możliwość kupowania droższych i bardziej jakościowych artykułów spożywczych świadczy o wyższym poziomie życia, ale nie daje całego obrazu społecznego państwa — mówi Bogusław Grużewski, ekonomista i dyrektor Instytutu Pracy i Badań Społecznych.

Te badania pokazują tendencje wzrostowe, jeśli chodzi o jakość życia — mówi Bogusław Grużewski

czych nie wyklucza istnienia grupy, która nie może pozwolić sobie na dokonanie takiego zakupu lub może sobie na to pozwolić znacznie rzadziej.

— Z własnego doświadczenia wiem, że na pewne artykuły spożywcze w naszych sklepach bardzo często mamy większą zniżkę. Produkty te bardzo szybko są wykupowane. Na przykład, kiedy robię zakupy po południu, to bardzo często widzę puste półki. Odnoszę osobiste wrażenie, że wcześniej tak nie było — podzielił się ekonomista.

KONSUMPCJA I SPRZEDAŻ

Ważnym elementem poruszanego zjawiska jest również kultura konsumpcji, która w każdym kraju jest inna.

— Z tego co widzę w Europie — tu odwołuję się do swoich osobistych doświadczeń, które wyniosłem po

wizytach w różnych krajach — to faktycznie wybór artykułów spożywczych na Litwie jest bardzo szeroki. Jest porównywalny tylko z Polską lub Francją. Natomiast w Niemczech lub krajach skandynawskich oferta jest znacznie mniejsza. To są moje osobiste spostrzeżenia, bo nie jestem wielkim znawcą europejskiego rynku konsumenckiego. Tylko właśnie wydawanie większej sumy pieniędzy na artykuły droższe i bardziej jakościowe może świadczyć o naszym specyficznym podejściu do kultury konsumpcji. Ten element jest bardzo ważny, jeśli chodzi o nasze podejście do wydatków. Wiemy, że kultura skandynawska jest inna. Tam na co dzień są preferowane produkty mniej wytrawne, skromniejsze — ocenia Grużewski.

Mówiąc o wynikach badań, nie da się ominąć trzeciego czynnika, czyli kultury sprzedaży.

14.>>

— Nasze sieci handlowe są dosyć wrażliwe na potrzeby klientów. Stąd jest szeroka oferta różnorodnych artykułów spożywczych. To, że ludzie wolą kupić droższe artykuły, nie zawsze idzie równoległe z podażą artykułów. Sytuacja w naszym kraju świadczy o tym, że jest zarówno popyt na konkretne produkty oraz podaż tych artykułów spożywczych. Takiej sytuacji również nie możemy wykluczyć — powiedział dyrektor Instytutu Pracy i Badań Społecznych.

Dodał, że nie można jednak spoczywać na laurach, ponieważ badania pokazują tylko jeden z wielu wycinków rzeczywistości.

ZRÓŻNICOWANIE SPOŁECZNE

— Podsumowując: te badania faktycznie pokazują tendencje wzrostowe, jeśli chodzi o jakość życia w naszym kraju. To pokazuje szereg różnych badań z ostatnich lat. Możemy wskazać wiele przyczyn takiego stanu. Na przykład od 15 lat rosną regularnie wynagrodzenia. Mamy do czynienia też ze wzrostem PKB większym niż średnia w Unii Europejskiej. Nie powinno nam jednak to przesłaniać oczu na poważne problemy istniejące na Litwie. Są dosyć liczne grupy społeczne, które nie są w stanie dokonać takich zakupów.

Ci ludzie albo rezygnują z zakupów, albo muszą pożyczać. Państwo nie może i nie powinno zapominąć o tym dużym zróżnicowaniu społecznym. Celem władz ma być zmniejszenie tych różnic — powiedział Bogusław Grużewski.

KIEPSKIE WSKAŹNIKI

Z ostatnich badań Eurostatu wynika, że 11 proc. mieszkańców Unii Europejskiej z powodu problemów finansowych nie jest w stanie odpowiednio ogrzać swe lokum mieszkaniowe. Litwa pod tym względem ma jedno z najgorszych wskaźników. Najgorsza sytuacja jest w Hiszpanii, Portugalii i Bułgarii. Tutaj ten problem dotyczy 20,8 -20,7 proc. mieszkańców. Na Litwie ten wskaźnik jest na poziomie 20 proc. Podobna sytuacja jest w Grecji.

Inne badania z ubiegłego roku mówią, że ponad 6 proc. ogółu mieszkańców Litwy żyje poniżej progu ubóstwa, co w przeliczeniu na liczbę osób wynosi ponad 187 tys. Szacuje się, że osoba żyjąca w ubóstwie otrzymuje 354 euro miesięcznie. W przypadku rodziny miesięczny zarobek wynosi 743 euro. W przypadku osób pracujących, pod progiem ubóstwa znajduje się 3 proc. osób zatrudnionych. ■

Fot. Marian Paluszkiwicz

■ 6 proc. mieszkańców Litwy żyje poniżej progu ubóstwa

Litwa i Emiraty Arabskie rozmawiają o współpracy

Minister rolnictwa Litwy Ignas Hofmanas spotkał się 21 lutego w Dubaju z minister ds. zmian klimatu i środowiska Zjednoczonych Emiratów Arabskich, dr Amną bint Abdullah Al Dahak. Rozmowy dotyczyły intensyfikacji współpracy, rozwoju handlu oraz bezpieczeństwa żywnościowego. Obie strony podkreśliły rosnące znaczenie eksportu litewskich produktów rolnych i spożywczych do ZEA, którego wartość wzrosła o ponad 60 proc. w 2024 r. w porównaniu z rokiem poprzednim. Ministrowie omówili także możliwości inwestycji i wdrażania innowacji w litewskim sektorze rolniczo-spożywczym. Hofmanas zaprosił ZEA do współpracy w zakresie produktów o wyższej wartości dodanej.

Litewski minister otrzymał zaproszenie do złożenia wizyty w ZEA w dniach 21-23 października 2025 r.

W tym czasie w Abu Zabi odbędzie się Globalny Tydzień Żywności, obejmujący Globalny Szczyt Bezpieczeństwa Żywnościowego, który zgromadzi światowych przywódców i ekspertów ds. rolnictwa.

Podczas spotkania uzgodniono także intensyfikację współpracy między agencjami oraz przyspieszenie wdrażania protokołu ustaleń poprzez konkretny plan działania. Hofmanas zachęcił firmy z ZEA do inwestowania w litewskie rolnictwo i przemysł spożywczy.

„Rosnące zapotrzebowanie na wysokiej jakości surowce i produkty dla przemysłu spożywczego jest szansą dla litewskich firm, które są gotowe zaoferować konsumentom ZEA produkty spełniające rygorystyczne wymagania jakościowe.

Musimy podjąć zdecydowane działania i wzmocnić współpracę międzynarodową, aby utrzymać otwarty handel żywnością” — powiedział Hofmanas.

Opr. A.K. na podst. ŽŪM, inf. wł.

Kaplice wileńskie. Pojawiła się szansa na odbudowę religijnego symbolu Śnipiszek

Justyna Giedrojc

Akcję zainicjował ks. proboszcz parafii św. Rafała Mirosław Grabowski.

— Pomysł powstał już dawno. Zawsze inspirowały mnie widoki kościoła z kapliczką w tle na litografiach w albumie Wilczyńskiego. Jeszcze za czasów, kiedy merem miasta był Artūras Zuokas, poruszano tę kwestię. Ponownie wróciliśmy do tematu po pandemii koronawirusa. Przecież pierwotnie kapliczka została wzniesiona jako symbol zwycięstwa ludzkości nad epidemią dżumy, która wówczas wtargnęła i opanowała całe Wilno. Uznaliśmy, że byłoby to bardzo symboliczne, gdyby kapliczka została zbudowana po kolejnej pandemii, która nie tak dawno nawiedziła miasto — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” ks. proboszcz Mirosław Grabowski.

RZEŻBA JEZUSA ŚNIPISKIEGO

Zanim jezuici wybudowali na Śnipiszkach przy Zielonym Moście kościół z klasztorem, najważniejszym symbolem religijnym tego przedmieścia był pagórek wznoszący się nieopodal dzisiejszego kościoła. Jeszcze w XIV w. stał tu zameczek obronny z krzyżem katolickim na baszcie. Potem w miejscu jego pozostałości ustawiono duży, drewniany krzyż, który w XVII w. został zastąpiony rzeźbą św. Jana Nepomucena, a jeszcze później murowaną kapliczką ze statua Chrystusa, dźwigającego za ludzkość krzyż męczeński. Kapliczkę zbudowano w 1710 r., w roku klęski morowej, w miejscu, gdzie zbierali się pielgrzymi przed wyruszeniem w drogę krzyżową. Rzeźbę umieszczono w kapliczce w 1720 r. Postawili ją

Na wzgórzu przy kościele św. Rafała stała kapliczka z figurą Jezusa niosącego krzyż, która gromadziła tłumy wiernych. Ruszyła inicjatywa odbudowy zniszczonego w czasach sowieckich religijnego symbolu Śnipiszek.

jezuici, by w ten sposób przypomnieć wilnianom również o ofiarności braci rochitów, którzy zostali w mieście, aby opiekować się chorymi i wszyscy zmarli na dżumę.

Rzeźba Jezusa Śnipiskiego słynęła z cudów, dlatego jej kopie i wizerunki rozeszły się po całej Litwie. Była uwieczniona m. in. na litografiach w albumach Jana Kazimierza Wilczyńskiego, zdjęciach Józefa Czechowicza, Jana Bułhaka oraz na różnych medalikach.

SZLAK DO JEROZOLIMY

Kapliczka mieściła się przy ul. Kalwaryjskiej, na długim szlaku prowadzącym do przedmieścia Jerozolima, nazwanego od urządzonych tam drogi krzyżowej. Ze źródeł historycznych wynika, że

tradycyjnie pochód rozpoczynał się spod Ostrej Bramy, gdzie gromadzili się pielgrzymi przybyli z oddalonych od Wilna miast i miejscowości. Procesje miały kaplicę Schodów Chrystusowych przy kościele Bernardyńskim, kaplicę na Śnipiszkach i szły drogą, która z czasem przeistoczyła się w ulicę Kalwaryjską.

GÓRKA PANA JEZUSA

Wilnianie nazywali to miejsce Górką Pana Jezusa. Przetrwowało ono dwie wojny światowe, a między nimi wojnę polsko-bolszewicką. Przestało istnieć w okresie sowieckim, z początkiem lat 50. XX w., kiedy poszerzano ulicę Kalwaryjską.

17.>>

Kapliczka z figurą Jezusa niosącego krzyż stała na wzgórzu przy kościele św. Rafała Fot. Marian Paluszkiewicz

16.>>

Kapliczkę wtedy zburzono, a wzgórze zrównano z ziemią. Znikła wówczas oryginalna, dawna statua Jezusa Śnipiskiego, ważna historyczna pamiątka.

Nic o niej nie było wiadomo przez ponad 50 lat. W 2017 r. dokonano niespodziewanego odkrycia — w piwnicy kościoła św. Rafała Archaniola natrafiono na rzeźbę. Drewniana figura uległa zniszczeniu, dlatego ks. proboszcz Mirosław Grabowski zdecydował o oddaniu jej w ręce specjalistów z Muzeum Dziedzictwa Kościelnego w Wilnie. Rzeźba została odrestaurowana przez Gretę Žičkuvienė i Rolandas Vičysa. Dziś można oglądać ją w Muzeum Dziedzictwa Kościelnego w Wilnie.

DZIEŁO BAŁZUKIEWICZA

Rzeźba Jezusa Chrystusa niosącego krzyż stoi też w prawej nawie kościoła św. Rafała. Jest kopią tej, która stała na śnipiskim wzgórzu do połowy ub. wieku. Autorstwo zachowanej do dziś statui przypisuje się Wincentowi Bałzukiewiczowi, ojca znanego wileńskiego rzeźbiarza Bolesława Bałzukiewicza i Józefa, artysty malarza. Bałzukiewiczowie mieszkali przy ul. Kalwaryjskiej i byli członkami parafii śnipiskiej. Wincenty pełnił obowiązki zakrystiana i rzeźbił z drewna świętych, którzy przed I wojną światową zdobili liczne kościoły wileńskie. Autorstwa Bałzukiewicza jest także stojąca w lewej nawie figura Matki Bożej.

CEGIELKI NA ODBUDOWĘ

W 2022 r. samorząd stołeczny zatwierdził propozycję odbudowy kapliczki Jezusa Śnipiskiego. Ogłoszono konkurs na prace projektowe związane z przebudową ulicy Śnipiskiej oraz odbudowę kapliczki. Zgodnie z porozumieniem zawartym pomiędzy parafią św. Rafała a Fundacją Litvanus, fundacja będzie patronowała odbudowie kapliczki z figurą Jezusa Śnipiskiego oraz w miarę możliwości wesprze finansowo odbudowę tego obiektu.

Byłoby to bardzo symboliczne, gdyby kapliczka została wzniesiona po kolejnej pandemii, która nie tak dawno nawiedziła miasto — mówi ks. proboszcz Mirosław Grabowski **Fot. Marian Paluszkiewicz**

— Przyłożyć się do odbudowy kapliczki można m.in. nabywając medalik z Matką Boską Ostrobramską z jednej strony i kapliczką Jezusa Śnipiskiego z drugiej. Medalik jest zrobiony na wzór medalika znalezione przy szczątkach powstańców styczniowych na górze Zamkowej. Taką cegielkę można nabyć w kościele św. Rafała. Zebrane środki

ki zostaną skierowane na odbudowę kapliczki. Ma ona stać niedaleko miejsca, w którym się pierwotnie mieściła. Pieniądze na ten cel można też wrzucać do kościelnej skarbonki — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Robert Balcewicz, prezes Fundacji Litvanus. Medalik (cena 15 euro) można też nabyć internetowo na stronie litvanus.com. ■

Tak wyglądała kapliczka na jednej z pocztówek wileńskich (w kółku wizualizacja proponowanej rekonstrukcji kapliczki) **Fot. domena publiczna, wizualizacja Vilniaus planas, opr. A.K.**

Wraca temat zakazanej symboliki rosyjskiej propagandy wojennej

Jak podała 18 lutego Służba Ochrony Granic Państwa (VSAT), litewscy pogranicznicy nie wpuścili na Litwę Rosjanina, który w kabinie ciężarówki eksponował symbolikę rosyjskiej propagandy wojennej zakazanej przez litewskie prawo.

Funkcjonariusze przejścia granicznego Padvarionys zauważyli logotyp Rosyjskich Sił Obrony Powietrznej (PWO) w kabinie ciężarówki Iveco 440 przybywającej na Litwę.

Widniało na niej logo rosyjskich sił zbrojnych, otaczająca je tzw. giergijewskaja lentoczka, czyli wstążka św. Jerzego używana przez rosyjską propagandę wojenną. Przedstawiony był system obrony powietrznej oraz napis w języku rosyjskim: „Sami nie latamy i innym nie pozwalamy”.

WRÓCIŁ NA BIAŁORUŚ

Samochód z rosyjskimi tablicami rejestracyjnymi prowadził 38-letni obywatel Rosji. Na Litwie zabronione jest publiczne eksponowanie symboli sowieckich, nazistowskich, totalitarnych lub autorytarnych reżimów. Czarno-pomarańczowa wstążka św. Jerzego i inne symbole rosyjskiej wojny przeciwko Ukrainie zostały zakazane na Litwie w kwietniu 2022 r. Dotyczy to też znaków kojarzonych konkretnie z napaścią na Ukrainę, jak eksponowanych w tym kontekście liter „V” i „Z”.

Straż graniczna nałożyła na obywatela Rosji grzywnę administracyjną w wysokości 150 euro w drodze nakazu administracyjnego. Cudzoziemiec usunął zakazane symbole po sporządzeniu dokumentów proceduralnych.

Po odmowie wjazdu na Litwę Rosjanin wrócił samochodem na Białoruś. Takich przypadków jest więcej, gdy straż graniczna nie wpuszcza na Litwę samochodów, a nawet wagonów kolejowych oznaczonych zakazanymi symbolami.

ZAKAZANE SYMBOLE NA LITWIE

Na Litwie Kodeks Administracyjny zakazuje eksponowania symboli nazistowskich lub komuni-

stycznych, reżimów totalitarnych i symboli używanych przez państwo-agresora.

Dotyczy to flagi lub godła III Rzeszy, ZSRS, Litewskiej SRS. W tym także samych swastyk, symboliki sierpa i młota. Za to grozi kara w wysokości od 300 do 500 euro. Temu zakazowi podlega także wstążka św. Jerzego, czyli czarno-pomarańczowa rosyjska symbolika, a także symbole sił zbrojnych Rosji. Wyjątek jest stosowany wobec użytku w celach edukacyj-

nych, historycznych, kulturalnych, naukowych, kolekcjonerskich itp.

W sąsiedniej Polsce prawo jest jeszcze ostrzejsze. Zakazanie istnienia partii odwołujących się do systemów totalitarnych jest regulowane nie ustawą, a już w Konstytucji RP. Z kolei eksponowanie symboliki totalitarnej jest zakazane nie w administracyjnym, ale w Kodeksie Karnym. Za to grozi kara do 3 lat więzienia. Również są stosowane wyjątki w przypadku działań edukacyjnych, naukowych, kulturalnych itp.

Symbolika totalitarna, w tym wstążka św. Jerzego, budzi na Litwie kontrowersje ze względu na wykorzystanie jej w rosyjskiej propagandzie wojennej, w tym podczas aneksji Krymu w 2014 r. oraz w czasie rozpoczęcia przez Rosję pełnoskalowej inwazji przeciwko Ukrainie w 2022 r. ■

Opr. A.K. na podst. BNS, PAP, LR ANK, KK RP, inf.wł., mat.pras.

Wstążka św. Jerzego, nawiązująca do rosyjskiego orderu wojennego, stała się symbolem rosyjskiego neoimperializmu (na zdjęciu rosyjski bojownik w Donbasie w 2015 r.) Fot. Mstyslav Chernov, CC BY-SA 4.0, opr. red.

Złodzieje aut zmieniają taktykę, są szybsi. Trzy marki okradane najczęściej

Złodzieje samochodów na Litwie zmieniają sposób działania. Coraz częściej kradną duże pojazdy o dużej wartości (np. busy, traktory, ciężarówki), a „osobówki” rozkręcają na części.

Eksperci alarmują, że standardowe środki zabezpieczeń nie są już wystarczające. Co gorsza, coraz częściej złodzieje obierają cel z wyprzedzeniem, obserwują i przygotowują się, zamiast podejść do sprawy spontanicznie.

NA CELOWNIK OBRANO POJAZDY UŻYTKOWE

Z danych spółki Lietuvos draudimas wynika, że liczba kradzieży pojazdów użytkowych wzrosła o 13 proc. w porównaniu z rokiem 2023. W tym samym czasie liczba kradzieży samochodów prywatnych spadła o 35 proc. Oznacza to zmianę trendów u złodziei.

„Kradzieże prywatnych samochodów stają się rzadsze, co jest związane z coraz powszechniejszym stosowaniem zaawansowanych zabezpieczeń, takich jak systemy śledzenia GPS. Natomiast wzrost kradzieży pojazdów użytkowych wynika z ich wysokiej wartości — nowoczesne samochody dostawcze, ciężarówki czy maszyny rolnicze mogą być warte kilkukrotnie więcej niż auta prywatne” — czytamy w komunikacie słowa Artūrasa Juodeikisa, dyrektora Departamentu Szkód w Lietuvos draudimas.

Eksperci podkreślają, że złodzieje działają coraz bardziej profesjonalnie i unikają przypadkowych kradzieży. Przestępcy planują swoje działania z wyprzedzeniem i wiedzą, gdzie oraz w jaki sposób pozbyć się skradzionego pojazdu.

ZAGROŻENI SĄ WŁAŚCICIELE BMW, AUDI I MERCEDESA

Zmiana trendu oznacza jednak, że prywatni kierowcy wciąż nie mogą spać spokojnie. Kradzieże całych samochodów są rzadsze, ale rośnie liczba przypadków demontażu części. W 2024 r. zgłoszenia dotyczące kradzieży elementów aut wzrosły

Samochody pozostawione bez monitoringu czy zabezpieczenia są łatwym łupem — chociażby na części **Fot. Apolinary Klonowski**

o 12 proc., wypłaty odszkodowań osiągnęły wartość 666 tys. euro.

„BMW, Audi i Mercedes-Benz to marki najczęściej wybierane przez złodziei części. Kradną lampy, zderzaki, katalizatory, felgi, silniki i podzespoły elektroniczne. Szczególnie narażone są samochody pozostawiane w podziemnych garażach i na parkingach bez monitoringu” — mówi Juodeikis.

Pojedyncze części stają się coraz cenniejsze, a złodzieje potrafią zdemontować je w ciągu kilku sekund. „Po takich kradzieżach właścicielom samochodów brakuje szkielec, nakładek, a nawet całych obudów z systemem wspomagania. Często uszkodzane są dodatkowe elementy, co znacząco zwiększa koszty napraw” — dodaje ekspert.

JAK CHRONIĆ SWÓJ POJAZD?

Eksperci podkreślają, że tradycyjne środki ochrony, takie jak zamki czy ogrodzenia, mogą być niewystarczające. Wskazują na kilka skutecznych metod zabezpieczenia pojazdów przed kradzieżą.

Aby zwiększyć bezpieczeństwo swojego pojazdu, warto zwrócić szczególną uwagę na miejsce, w którym jest on pozostawiany. Najlepiej parkować w dobrze oświetlonych i monitorowanych lokalizacjach, unikając odludnych ulic czy podwórek, które mogą ułatwiać działanie złodziejom.

Skuteczną metodą ochrony są także mechaniczne zabezpieczenia, takie jak blokady kierownicy lub pedałów. Z kolei nowoczesne systemy śledzenia GPS umożliwiają monitorowanie lokalizacji pojazdu w czasie rzeczywistym, co pozwala na szybką reakcję w przypadku kradzieży. Uzupełnieniem tego rozwiązania mogą być zaawansowane alarmy połączone z aplikacjami mobilnymi.

Nie należy również zapominać o podstawowej zasadzie bezpieczeństwa — niepozostawianiu wartościowych przedmiotów wewnątrz pojazdu. Widoczne telefony, portfele czy elektronika mogą przyciągać uwagę złodziei, prowokując włamanie nawet wtedy, gdy samochód jest dobrze zabezpieczony.

Opr. A.K. na podst.
mat. pras., inf. wł., KW

Ptasia grypa koło Szyłokarczmy opanowana, ale litewska gospodarka już ucierpiała

Samorząd Szyłokarczmy (lit. Šilutė) oficjalnie zniósł stan wyjątkowy, który obowiązywał po wykryciu ptasiej grypy na fermie drobiu w Vilkyčiai należącej do grupy Groward Group.

Według mera rejonu Vytautas Laurinaitis, sytuacja została opanowana, a choroba nie rozprzestrzeniła się poza pierwotne ognisko. „Stan wyjątkowy został zniesiony, ponieważ wszystko, co jest niezbędne w tej sytuacji, zostało wykonane: ptaki zostały zutylizowane i ptasia grypa nie rozprzestrzeniła się poza ognisko” — powiedział Laurinaitis dla agencji BNS.

Lokalny stan wyjątkowy wprowadzono 29 stycznia w promieniu trzech kilometrów od fermi drobiu w Vilkyčiai, około 22 km od Szyłokarczmy. Dzięki temu można było rozmieścić większe siły policyjne do ochrony tego obszaru oraz wykorzystać środki z funduszu rezerwowego samorządu.

„Ruch wokół ogniska i wzdłuż ulicy został ograniczony, postawiono znaki i dyżurowała załoga policyjna. Wynajęto firmę (polską — przyp. red.), która utylizowała kurczaki, (...) a następnie zdezynfekowała cały teren” — dodał mer.

CIĘŻKIE SKUTKI GOSPODARCZE

Od czasu wykrycia ptasiej grypy w rejonie Szyłokarczmy zutylizowano wszystkie ptaki — ponad 250 tys. Wysoce zjadliwy szczep wirusa został potwierdzony pod koniec stycznia na fermie drobiu w Vilkyčiai.

Zakażenie miało dla Litwy poważne konsekwencje ekonomiczne. Kilka krajów ograniczyło import litewskiego mięsa drobiowego.

„Otrzymaliśmy doniesienia z Japonii i Kirgistanu o ograniczeniach eksportu z okręgu Kłajpedy. Region Polinezji Francuskiej również nałożył ograniczenia na okręg Kłajpedy. Tajwan, ponieważ nie uznaje zasady regionalizacji, cofnął status wolnego kraju Litwie

z powodu ptasiej grypy, co oznacza, że nic nie może być eksportowane z całego kraju” — poinformował Paulius Bušauskas, zastępca dyrektora Państwowej Służby Żywności i Weterynarii (VMVT), we wtorek 18 lutego na antenie radia LRT.

TO JESZCZE NIE KONIEC PRACY

Mindaugas Kašinskas, szef Wydziału Nadzoru Okręgu Kłajpedzkiego VMVT, informował na początku lutego, że po wybiciu drobiu w Vilkyčiai rozpoczęto oczyszczanie fermy. Proces ten miał potrwać co najmniej miesiąc.

Władze nie znają jednoznacznej przyczyny zakażenia, choć pojawiały się spekulacje, że wirus mógł pochodzić z Polski. Inne źródła zakażenia również są brane pod uwagę.

Ferma drobiu należy do Groward Group, pośrednio kontrolowanej przez jednego z głównych litewskich producentów żywności, Vičiūnai Group, której właścicielami są mer Kowna Visvaldas Matijošaitis i Liudas Skieras.

Chociaż sytuacja w Vilkyčiai została opanowana, skutki gospodarcze i sanitarne epidemii ptasiej grypy mogą być odczuwalne przez dłuższy czas. Władze Litwy monitorują sytuację i podejmują działania mające na celu zabezpieczenie innych ferm drobiu przed potencjalnym rozprzestrzenieniem się wirusa.

Ptasia grypa ogólnie nie jest chorobą rzadką, jednak jej wysoce zjadliwe mutacje są już bardzo groźne dla ferm drobiu. Z tego względu po wykryciu ognisk podejmowane są decyzje o tak drastycznych krokach, jak opisana utylizacja 250 tys. ptaków. Choroba ogólnie nie jest groźna dla ludzi, choć są niektóre szczepy, które mogą przenieść się na człowieka i wywołać ostry przebieg choroby.

Istnieją szczepionki dla ludzi na niektóre szczepy ptasiej grypy, ale zaleca się je głównie dla grup ryzyka — pracowników, którzy zawodowo mają bliską styczność z ptactwem. ■

Opr. A.K. na podst. BNS, inf.wł., KW

Zjadliwe szczepy ptasiej grypy mogą przynieść duże straty gospodarcze, stąd częstym narzędziem walki jest utylizacja ptaków Fot. Apolinary Klonowski

Dlaczego zawiodła polska demokracja parlamentarno-gabinetowa? (II)

„Zaostrzeniu uległa polaryzacja społeczna. Lewica i mniejszości narodowe przeszły w stan totalnej opozycji. Takie były i są zasady gry parlamentarnej, w których decyduje wynik wyborów” — mówi prof. dr hab. Janusz Faryś, profesor emerytowany Uniwersytetu Szczecińskiego, z którym rozmawiamy o budowie państwa polskiego (1918-1924).

Leszek Wątróbski: Zamach na Gabriela Narutowicza spowodował, że późnym popołudniem 16 grudnia Polska stanęła wobec możliwości zaburzeń o niewyobrażalnej skali.

Prof. dr hab. Janusz Faryś: To, że do nich nie doszło, że nie zwyciężyła żadna żądza odwetu, zawdzięczali Polacy rozsądkowi kilku ludzi. System demokratyczny ostał się dzięki zgodnej współpracy Macieja Rataja, Józefa Piłsudskiego i Władysława Sikorskiego. Marszałek Sejmu, zgodnie z konstytucją, przejął władzę, zmienił rząd i temperował nastroje. Szybko przeprowadził kolejne wybory prezydenckie i tym samym wprowadził kraj na tory normalności. Gen. Sikorski w roli premiera i ministra spraw wewnętrznych działał zdecydowanie i sprawnie przywrócił ład i porządek. Marszałek Piłsudski akceptował zmiany, tłumiąc zamachowe nastroje wśród piłsudczyków. Dawał demokracji parlamentarnej szanse dalszego funkcjonowania. Ważną rolę odegrał również Ignacy Daszyński — lider socjalistów, który potrafił powstrzymać robotników przed zorganizowaniem demonstracji ulicznych. Do spokoju wezwała Warszawska Kapituła Metropolitarna. Zarządzony przez nią najwspanialszy pogrzeb chrześcijański, pochówek w podziemiach archikatedry odsunął polityków od głoszenia politycznych przemówień.

20 grudnia 1922 Zgromadzenie Narodowe wybrało drugim prezydentem Rzeczypospolitej Stanisława Wojciechowskiego. Wybrany został przez tę samą większość, która wcześniej głosowała na Narutowicza. Przestraszona prawica tym razem nie protestowała.

■ Prof. Janusz Faryś Fot. Leszek Wątróbski

Na chwilowe wyciszenie postaw konfrontacyjnych wpływał też czas świąteczny, tradycyjnie rodzinny.

Zainteresowanie budził zapewne proces Eligiusza Niewiadomskiego.

Oczywiście. Ale była to sprawa ewidentna. W zbrodni dokonanej publicznie na oczach uczestników wystawy brakowało oznak współudziału w zabójstwie osób postronnych. Zadziwia też sprawność ówczesnego wymiaru sprawiedliwości. W dwa tygodnie po morderstwie, 30 grudnia, Sąd Okręgowy w Warszawie rozpoczął i tego samego dnia zakończył proces, w którym Niewiadomski skazany został na karę śmierci. Przyjmując wyrok, odmówił złożenia apelacji. Nie chciał złagodzenia kary. Prezydent Wojciechowski nie skorzystał z prawa łaski i 31 stycznia 1923 r. Niewiadomski został rozstrzelany.

Wydarzenia grudniowe odwlekały czas powołania parlamentarnych rządów polskiej większości.

Należało wyciszyć nastroje. Ale już w styczniu 1923 r. rozpoczęły się tajne rozmowy przywódców Chrześcijańskiej Jedności i ludowców z „Piasta”. Ideę takich rządów wspierał prezydent i marszałek Rataj. Rozmowy trwały długo. Uprzedzeń było wiele. W nowatorski jednak sposób, po raz pierwszy w Polsce, przygotowano i spisano wspólny program, który zakładał realizację postulatów narodowych. Ludowcy natomiast dopilnowali spraw reformy rolnej. Corocznie parcelowanych miało być 400 tys. morgów ziemi (224 tys. ha). Ustalono skład personalny gabinetu. 17 maja 1923 r. porozumienie zostało sfinalizowane.

22.>>

21.>>

Kilka dni później, 26 maja, Sejm obalił gabinet Sikorskiego. Nowy, z Wincentym Witosem na czele, uformowany został już 28 maja 1923 r. 1 czerwca premier zaprezentował się Sejmowi i po debacie uzyskał inwestyturę 226 głosami za, przy sprzeciwie 171 i 2 głosów wstrzymujących się. Zaostreniu uległa polaryzacja społeczna. Lewica i mniejszości narodowe przeszły w stan totalnej opozycji. Takie były i są zasady gry parlamentarnej, w których decyduje wynik wyborów. Po raz pierwszy w odrodzonej Polsce zadziałał w pełni system parlamentarno-gabinetowy.

A jednak rząd się nie sprawdził...

Tym samym nie sprawdziła się demokracja parlamentarno-gabinetowa.

Jakie były tego przyczyny?

Najważniejsze zadanie stanowiło przezwyciężenie inflacji i reforma walutowa. Pamiętajmy, że państwo polskie budowało administrację, oświatę, wojsko i wygrało wojnę, posługując się pieniądzem inflacyjnym. Nie spieszono się z reformami, bo skoro można było funkcjonować bez nadmiernych, czasami zgoła symbolicznych obciążeń podatkowych, to czemu miało się spieszyć. Miernikiem wartości pozostawał kurs dolara, za którego w grudniu 1918 r. płacono 8 marek polskich (mp), a w końcu maja 1923 r. dolar kosztował już 52 tys. mp.

Władysław Grabski, który zaczął reformę walutową za rządów Sikorskiego, pozostał ministrem skarbu w nowym gabinecie, ale po miesiącu z tej funkcji zrezygnował. Sejm bowiem zwlekał z uchwaleniem ustaw wprowadzających kolejne podatki, w tym podatek majątkowy oraz ich waloryzację. Nowym ministrem został Ignacy Linde — mało znany bankowiec, bez wizji programowej. Wszedł do gabinetu w czasie, kiedy inflacja przyspieszyła i przeradzała się w superinflację. Po dwóch miesiącach nastąpiła kolejna zmiana ministra skarbu. Resort objął Władysław Kucharski, również mało kompetentny. Superinflacja przerodziła się w hiperinflację. Cena dolara szybowiała. W połowie

Edvard Beneš, Stanisław Wojciechowski i Aleksander Skrzyński. Belweder
kwiecień 1925 Fot. domena publiczna

grudnia kosztował już 5,5 mln mp. Załamanie marki skutkowało stagflacją i potężnym wzrostem cen, powodującym wzrost niepokojów społecznych. Kraj ogarniała fala strajków — z najważniejszym strajkiem kolejarzy. Przesilenie nastąpiło 6 listopada w Krakowie, gdzie w starciach ulicznych życie straciło 14 żołnierzy i 18 demonstrantów. Była też ogromna liczba rannych.

Czas rządu był więc przesądzony?

Nie od razu. Katastrofa krakowska spowodowała chwilowe uspokojenie. W połowie grudnia doszło jednak do rozłamu w Piśmie spowodowanego wprowadzeniem pod obrady projektu ustawy o parcelacji. Rząd utracił większość i podał się do dymisji.

Podsumujmy raz jeszcze przyczyny niepowodzenia.

Przywódcy partii tworzących koalicję większościową nie w pełni postrzegali zagrożenie. Uzdrowienie sytuacji wymagało silnego rządu, złożonego z kompetentnych autorytetów. Tymczasem partie walczyły o liczbę obsadzonych resortów, a w rozgrywkach wewnątrzpartyjnych stawiały na spolegliwość, która dominowała nad kompetencjami i charakterem potencjalnych kandydatów. Niestarannie dobrany skład gabinetu powodował częste roszady personalne, szczególnie widoczne np. w obsadzie skarbu — resortu wówczas najważniejszego. Kom-

petentnego Władysława Grabskiego zastępowali kolejno Linde i Kucharski, którym brakowało wiedzy, realnej oceny sytuacji, przemysłowego planu działania i charakteru wreszcie.

Zatem pozostał powrót do rządów pozaparlamentarnych?

Skoro raz zdecydowano się na drogę budowy większości parlamentarnej, to w miejsce centroprawicy próbowano tworzyć koalicję centrolewicową. Dlatego prezydent Wojciechowski misję utworzenia rządu powierzył Stanisławowi Thuguttowi — jednemu z jej liderów. I dopiero w wyniku jej niepowodzenia nastąpił powrót do rządów pozaparlamentarnych z Władysławem Grabskim na czele.

Trudnego zadania pojął się Władysław Grabski...

Miał jednak sprawdzony program i zdecydowaną wolę działania. Była to ostatnia chwila, aby ratować państwo przed rozkładem. Cena dolara do początku stycznia 1924 r. szybowiała w tempie zawrotnym i osiągnęła 11 mln mp. Grabski zaprezentował się Sejmowi już 20 grudnia 1923 r. Jego exposé było krótkie, rzeczowe i konkretne. Nie zawierało zbędnych słów, typowych dla parlamentarnej retoryki. Przebiła z nich energia i pewność siebie, które udzieliły się izbie i krajowi.

23.>>

22.>>

5 stycznia 1924 r. Sejm uchwalił, na pół roku, specjalne pełnomocnictwa dla prezydenta, czyli w istocie dla rządu. od 11 stycznia rząd mógł podnosić stawki podatku, ceł, przyspieszać płatność podatku majątkowego, wprowadzać niezbędne oszczędności oraz przygotować zasady powołania nowego banku emisyjnego. Dramatyczna sytuacja państwa wymusiła ustępstwa Sejmu, pazerne na władzę, niechętnego do rezygnacji ze swoich ogromnych prerogatyw.

Mimo ogromnych trudności, opierając się na środkach wyłącznie wewnętrznych, bez pożyczek zagranicznych, udało się Grabskiemu uzdrowić sytuację finansową i wprowadzić silny złoty polski.

W ciągu stycznia 1924 r. dokonane zostały rzeczy wielkie. Ustabilizowany został kurs marki, zaprzestano jej druku na pokrycie deficytu budżetowego, który stanowił zasadniczą przyczynę inflacji. Społeczeństwo uwierzyło, że nastąpił zwrot w dziejach wewnętrznych państwa. Był to moment przejścia od słów do czynów, w myśl z góry założonego planu. Nadzieję na kontynuację niezbędnych zmian stanowiło też przyjęcie statutu początkującego budowę Banku Polskiego, który miał emitować nowy stabilny pieniądz w postaci polskiego złotego.

Dalsze działanie stabilizacyjne rządu spowodowały możliwość utworzenia banku emisyjnego i wymianę marek polskich na złotówki.

Poniedziałek 28 kwietnia 1924 r. stanowił jeden z dni przełomowych II Rzeczypospolitej. Rozpoczął wówczas swoją działalność Bank Polski. Tym samym kończyła się prowizorka walutowa i budżetowa państwa. Nastąpiła wreszcie normalność. W zgodzie z obyczajem ceremonię poprzedziło nabożeństwo w archikatedrze warszawskiej. Dalsza część uroczystości odbyła się w gmachu Banku Polskiego przy ul. Bielańskiej z udziałem władz państwowych, parlamentarnych, korpusu dyplomatycznego itd. Inaugurując posiedzenie premier Grabski powiedział: „(...) nowy nasz złoty musi

być szanowany, lecz nie wolno wymagać od niego bogactw, bo daje je tylko praca ludzka”. Następnie, po odśpiewaniu przez pracowników „Czas do pracy czas”, otwarte zostały kasy. Obecni na uroczystości mogli jako pierwsi wymienić posiadane marki na upragnione złotówki. od tego czasu notowania giełdowe złotego w stosunku do dolara odbywały się po kursie 5,18 zł za 1 dolara. Kurs złotego równy był frankowi szwajcarskiemu. Bank Polski był instytucją prywatną. Zgodnie z zasadami ówczesnie panującymi emisja złotego wymagała 30 proc. pokrycia w złocie, srebrze, dewizach. Tymczasem na początek pokrycie emisyjne banknotów Banku Polskiego wynosiła ponad 87 proc. Według przyjętego parytetu wartość 1 kg złota wynosiła 3 444 złote i 44 grosze. Skarb państwa wydawał się być wreszcie dostatecznie zabezpieczony.

Jak na zakończenie naszej rozmowy można podsumować ten wszystkie rozważania?

Polska miała do odnotowania wiele sukcesów zwieńczonych sianacją waluty i finansów państwowych. Czasów próby jednak nie zaliczyła, egzaminu nie zdała. Nie ona jedna. Większość krajów tej części Europy, w różnym czasie, różnymi metodami, pożegnało się z systemem demokracji parlamentarno-gabinetowej. W Polsce

istniała powszechna świadomość historyczna, że anarchia zgubiła I Rzeczpospolitą. Że odrodzone państwo potrzebuje demokratycznej, silnej jednak władzy wykonawczej. Wiedzano o tym po każdej stronie barykady. Tymczasem, z różnych przyczyn, opracowano i uchwalono konstytucję i ordynację wyborczą spełniającą wszelkie standardy demokratyczne utrudniające jednak sprawne funkcjonowanie państwa. Zaczęła wówczas narastać w Polsce zrozumiała niechęć do panującego systemu, w którym 444 skłóconych posłów usiłowało rządzić krajem. W konsekwencji coraz częściej oglądano się za autorytetem, który byłby w stanie ukrócić walki partyjne, niewydolną sejmokrację, zaprowadzić w państwie ład i porządek. Mógł tego dokonać sprawdzony w działaniu człowiek czynu. Prawica takiego lidera nie miała. Dmowski był i pozostał twórcą nośnej ideologii. Lewica miała i wspierała Piłsudskiego, sprawdzonego, jak sądzono szczerego demokratę. Samotnik z Sulejówki obserwował scenę polityczną i czekał na sposobny moment do podjęcia akcji.

Dziękuję ze rozmowę. Obyśmy dzisiaj potrafili wyciągnąć odpowiednie wnioski z tamtych wydarzeń sprzed ponad 100 lat. ■

Rozmawiał Leszek Wątróbski

■ Władysław Grabski, 1930 r. Fot. domena publiczna, opr. red.

**Zdziwisz się kto? Zdziwisz się jak?
A pozdrowienia lecą jak ptak.
Pomyślisz sobie — to niemożliwe!
A my Ci ręczymy, że jednak prawdziwe.
Nasze uśmiechy skrzydeł dostały,**

**I w Pocopotku już zawitały.
Uściski wsiadły do samolotu
I, chwila moment, stoją u płotu.
Całuskinatomiast dopociągusięwkradły,
Choć bez biletu — Ciebie dopadły.**

Ludzie i świat

Gdy człowiek był koczownikiem, myśliwym i wiodł życie wokół rozpalonego ogniska — jego wpływ na przyrodę był znikomy. Ale obecnie sprawy mają się zupełnie inaczej. Odrabiacie lekcje przy świetle elektrycznej żarówki. Suszycie włosy elektryczną suszarką. Tańczycie na rozświetlonej kolorami tęczy dyskotecie. Oglądacie telewizję. Gracie na komputerze. Na każdym kroku korzystacie z energii — z prądu i ciepła. Żeby wyprodukować ten prąd, trzeba spalić w elektrowniach ogromne ilości tak zwanych paliw kopalnych. I tu się zaczyna problem.

NIEODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII

Spalanie paliw kopalnych powoduje emisję do atmosfery trujących gazów i pyłów, oraz dwutlenku węgla. Zanieczyszczona atmosfera produkuje kwaśne deszcze, które niszczą lasy, uszkodzają zabytkowe budowle, zatrują ludzi i zwierzęta. Nadmiar dwutlenku węgla, z którym przyroda w naturalny sposób nie może sobie poradzić, wzmacnia efekt cieplarniany, czyli sprawia, że temperatura powietrza na naszej planecie ciągle rośnie.

Paliwa kopalne noszą nazwę „nieodnawialnych” źródeł energii, ponieważ powstały w głębi Ziemi przed milionami lat i ich zasoby prędzej czy później się wyczerpią — człowiek intensywnie je eksploatuje i wciąż zmniejszając się ich zasoby.

Do nieodnawialnych źródeł energii należą: • węgiel brunatny, • węgiel kamienny, • ropa naftowa, • gaz ziemny, • niektóre pierwiastki np. uran i tor.

ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII

Produkowanie prądu i ciepła nie musi się odbywać tylko poprzez spalanie paliw kopalnych. W wielu krajach próbuje się wykorzystywać naturalną energię — ze Słońca, wiatru, nurtu rzek, pływów morskich, z wnętrza samej Ziemi, z którego wypływają gorące gejzery. Takie źródła energii noszą nazwę „odnawialnych”, ponieważ nigdy się nie wyczerpią — tak, jak nie przestaną wiać wiatry albo płynąć rzeki. Do odnawialnych źródeł energii należą: • wiatr, • promieniowanie słoneczne, • energia płynącej wody, • ciepło wnętrza Ziemi, • biomasa.

Czy wiecie, że... dieta śmieciowa obniża IQ

Jedzenie w dzieciństwie chipsów i picie coli wpływa na poziom inteligencji — do takich wniosków doszli brytyjscy naukowcy, którzy przebadali 4 tys. dzieci. Ze względu na stosowaną dietę podzielono małych uczestników na grupy. Pierwszą stanowiły maluchy jedzące duże ilości żywności wysoko przetworzonej, bogatej w tłuszcze i cukier, w tym tzw. jedzenie śmieciowe serwowane w barach szybkiej obsługi. W skład drugiej wchodziły te, które były na tradycyjnej diecie, opartej na

mięsie i warzywach. W trzeciej znajdowały się dzieci karmione w prozdrowotny sposób, tj. głównie sałatkami, rybami i owocami. Ich samopoczucie i stan zdrowia kilkakrotnie sprawdzano. W wieku ośmiu i pół roku zmierzono im inteligencję testem Wekslera. Okazało się, że poziom IQ dzieci z grupy pierwszej, które jadły najbardziej przetworzoną żywność, wynosił średnio 101 punktów i był o 5 punktów niższy niż maluchów z grupy trzeciej jedzących najbardziej zdrowo. Przyczyną tego zjawiska jest brak witamin i środków odżywczych, jakich do prawidłowego rozwoju potrzebuje mózg.

Ciekawostki ze świata zwierząt

Renifer to jedyny przedstawiciel rodziny jeleniowatych, u którego poroże noszą zarówno samce jak i samice.

Najszybszym zwierzęciem lądowym jest gepard (110 km/h), a najszybszym morskim — ex aequo tuńczyk i orka (75 km/h).

O naszych ząbkach Zagadko-przypominajka

Gdy się jakiś ząbek psuje,
on go ślicznie zaplombuje.
Odwiedzaj go bez asysty,
nigdy nie bój się

Rób codziennie zębom mycie,
bo je masz na całe życie.

UWAGA! Zęby się psują, ponieważ niszczą je bakterie próchnicy. A próchnica — to wysoce zakaźna choroba nabyta. Zakwalifikowano ją już nawet do chorób społecznych. Nie bez przyczyny: z wielu badań wynika, że ponad **90 procent** ludzi ma zęby dotknięte próchnicą.

Gry i zabawy. Chiński mur i gladiatorzy

W zabawie mogą uczestniczyć dzieci i dorośli. Do zabawy potrzeba przynajmniej **4 uczestników**. Najlepiej, jeśli liczba graczy jest między **6 a 10**. Uczestników dzielimy na dwie grupy, które stoją naprzeciw siebie trzymając się za ręce (tworząc łańcuch) w odległości około 10 metrów.

Grupę zaczynającą nazwijmy **A**, drugą grupę nazwijmy **B**. Grupę zaczynającą można wyłonić poprzez wyliczankę:

Przez tropiki, przez pustynię

Toczył zając wielką dynię.

Toczył, toczył dynie w dół,

Pękła dynia mu na pół!

Pestki z niej się wysypały,

Więc je zbierał przez dzień cały.

Raz, dwa, trzy! Ile pestek zbierzesz Ty!?

Grupa zaczynająca (**A**) wskazuje jedną z osób z grupy **B**, którą będziecie nazywać „gladiatorem”. Zadaniem gladiatora będzie przerwanie muru (łańcucha) przeciwnika — grupy **A**.

W tym celu gladiator biegnie „całym pędem” w stronę muru utworzonego przez grupę **A**, starając się przerwać w dowolnym miejscu utworzony przez nich mur. Obrońcy nie wiedzą, które miejsce (który spłot rąk) zaatakuje gladiator. Gladiator zaczyna bieg od swojej grupy.

Jeśli uda się gladiatorowi przerwać mur, wówczas cała grupa, do której należy gladiator (w tym przypadku grupa **B**), otrzymuje punkt. Jeśli nie uda się gladiatorowi przerwać muru, wówczas **1 punkt** otrzymuje grupa tworząca mur (w tym przypadku grupa **A**).

W następnej kolejce grupa **B** wybiera gladiatora z grupy **A**, który będzie rozbijał mur utworzony przez grupę **B**. Nie wolno ponownie wskazywać na gladiatora, który już poprzednio próbował rozbijać mur. Między poszczególnymi kolejkami każda grupa może dowolnie przebudowywać swój mur (zmieniać kolejność obrońców). Zabawę kończymy, gdy każda osoba próbowała rozbicić mur przeciwnika. Wygrywa grupa, która zdobyła więcej punktów.

Sałatka – skarbnica witaminy C do obiadu

Wiesława Lewandowska
autorka bloga kulinarnego
„Dom pełen mięty”

Papryka i kiszone ogórki, a do tego cebula to skarbnica witaminy C, która jest tak nam potrzebna w czasie przeziębień. Sałatka jest bardzo prosta i szybka w przygotowaniu, nie tylko do dań mięsnych, ale także jako dodatek na kolację do kanapek.

Składniki:

• 1 duża czerwona papryka • 3 ogórki kiszone • 2 cebule średnie • 3 pomidory
• 1/4 łyżeczki miodu • 1-2 łyżki oleju • pieprz

Wykonanie:

Paprykę umyć i wydrążyć nasiona. Cebulę obrać, pokroić w kostkę. Ogórki kiszone pokroić w kostkę razem ze skórą, tak samo pokroić pomidory i paprykę. Pomidory można sparzyć i zdjąć skórkę, i dopiero pokroić w kostkę. Wszystko przełożyć do salaterki. Olej zwykły lub olej

Sałatka z ogórków kiszonych, papryki, cebuli i pomidorów jest bardzo zdrowa i smaczna, idealna na jesień i zimę.

Fot. Freepik.com

od suszonych pomidorów (czy nawet oliwę) połączyć z miodem, dodać odrobinę pieprzu do smaku, wymie-

szać i dodać do sałatki. Całość wymieszać i zostawić na 15-20 minut, aby smaki się połączyły. ■

Domowy ser żółty z dodatkami

Ser żółty lubimy wszyscy, a taki domowy jest bardzo dobry – dużo zdrowszy niż ze sklepu. Robi się dosyć szybko i prosto. Z podanej porcji wychodzi kilogram sera żółtego. Dzielę go na pół, jeden jest taki zwykły żółty, do drugiej porcji dodaję pokrojoną szynkę, suszone pomidory, paprykę i zieloną pietruszkę. Dodatki mogą być inne, takie jak lubimy np. oliwki, czy uduśzone pieczarki lub kminek.

Składniki:

• 1,20 kg sera twarogowego tłustego dobrej jakości • 1 litr mleka • 2 czubate łyżki masła • 1 czubata łyżeczka soli • 1 łyżeczka sody • 1 łyżeczka octu
• 1 jajko • 1/4 łyżeczki kurkumy

Nadzienie:

• 2 łyżki pokrojonej natki pietruszki
• 2 łyżki pokrojonej chudej szynki • 1 łyżka pokrojonych suszonych pomidorów • 2 łyżki pokrojonej papryki

Wykonanie:

Mleko zagotować, dodać pokruszony twaróg, zmniejszyć grzanie i gotować 5-10 minut. Zostawić, aby ser wystygł. Przygotować nadzienie: pokroić natkę pietruszki drobno, szynkę lub inną chudą wędlinę pokroić w kostkę, pomidory suszone odcedzić z zalewy, pokroić w paski, lub w kostkę i tak samo pokroić paprykę. Ostudzony ser przelać na drobne sito i odce-

Fot. autorka

dzić. Na dużej patelni lub w garnku – rozpuścić masło, dodać ser, sól, sodę, ocet i roztopić go, cały czas mieszając. Do roztopionego sera dodać rozmieszane jajko, kurkumę, cały czas mieszać. Ser twarogowy, jeśli jest złej jakości, nie chce się zupełnie roztopić, zostają grudki – wtedy można go zmiksować, ale lepiej użyć dobrego twarogu.

Przygotować dwa pojemniki, takie po pół litra, wyłożyć je folią do żywności. Gdy ser żółty jest lejący, przelać połowę do jednego pojemnika, do pozostałego sera dodać pokrojone nadzienie, wymieszać i wylać do drugiego pojemnika. Przykryć z wierzchu folią do żywności, zostawić do wystudzenia. Gdy ser wystygnie, wstawić do lodówki. Ser żółty domowy jest bardzo smaczny do kanapek, ale też idealny na imprezę jako przystawka. ■

Krzyżówka

Ciastko przełożone masą	▼	Karciana wziętka	Ucisko- wa lub żałobna	... Blanc, alpejski szczyt	▼	Cena towaru Dorosły wg młodych	▼	Władca Genui, Wenecji	▼	Wybijany na werblu, perkusji				
▶	1					Kraina hist. na Ukrainie	▶	5		13				
Córka Pabla Picassa					7			Marcin, ogłosił 95 tez		Sznur kowboja, lasso				
Audycja radiowa						Jej owocem daktyli								
Porcja energii						Chronio- ny ssak górski		Gromada ogarów, chartów		Nowa wersja piosenki				
▶														
Wilno lub Kowno		Tysięcz- na część całości		Dziecię- ca choroba zakaźna	▶	8				2				
▶	15					Brudny interes, szwindel	▶	9						
Inwazja, najazd			Strona monety, awers		Księga islamu									
Superszybki kot					Kulisy jakiegś sprawy									
„Ojciec ...”, powieść Balzaka						Karny - z 11 metrów		Spencer, czyli Lady Di		Dostar- czy soku na tequilę				
▶	14					Indyjski władca								
Materiał na beton														
Ryba denna			10											
▶						Tajony żał do kogoś		Dawny parobek rolny		Składacz w dawnej drukarni				
Honore, pisarz		Jeden z ciosów boksera		Wiosną budzi się do życia		Polska rzeka								
Chwila wolnego						Ekstery- torialna								
▶	12					Na datki Jest nim NATO								
Atrybut rycerza		Obrazek - symbol plik		Oświeśla scenę Łaska taternika				Kołatka na drzwiach		Przynosi wstyd rodzinie				
▶						Snuje klechdy								
Np. Ulrich von Jun- gingen					4			Piękny rasowy koń		Ośrodek kultu Artemidy				
▶						Cumuje przy nabrzeżu								
Włoski, siany na działce		Łóżko matrosa						Groźna dla statków						
▶						Antonim aniola								
Hamul- cowy w aucie		Boczna część świątyni			6			Dolna część kolumny		11				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 20-21 LUTEGO

Poziomo: KROKUS - ZIELE - AKUSZER - KWARTA - OPUST - SZTAFETA - STOP - LOKATA - SERIA - TRAKT - GRENOBLE - ZWORA - KCIUK - ENRICO - ZMYWAK - PARIS - SIEKACZ - KOGUT - RODAN - BRAUNEK - GOFR - ALGERIA - AKTA - RDZA - ELENI - KADRYL - DESU - ŁĄKA - DRWAŁ - SLOGAN

Pionowo: DRAWSKO - RZEMYK - RATLER - OKAZ - KREWNY - OPAL - KURTKA - NORWEG - UGANDA - USTA - TEORIA - NIKIEL - SZAFKA - BACKSTREET - KRAKUS - SZROT - STEK - PERĆ - PASER - CZAKO - GARDŁO - MENU - TRAGI - RADIO - DRĄG - SŁOIK - ULICA - FIZYKA - BEŁT - PATYK - SZNUR - ALAN

Hasło: Wyciąg narciarski

Uśmiechnij się!

Idzie wędkarz przez las z dwoma wiadrami pełnymi ryb, gdy nagle spotyka strażnika.

– Udany połów. Mam nadzieję, że ma pan kartę wędkarza?

– Nie mam, ale to są moje rybki z akwarium.

– Rybki z akwarium?

– Wpuszczam rybki do wiaderka, idę nad jezioro, wypuszczam je, żeby sobie popływały i kiedy je zawołam – wracają do wiaderka.

Strażnik nie uwierzył, więc obaj idą nad jezioro. Wędkarz wypuszcza wszystkie ryby do wody i czeka. Mija piętnaście minut i nic. Zniecierpliwiony strażnik pyta:

– No i co? Niech pan je woła!

– Kogo?

– Rybki!

– Jakie rybki?

Dzwoni facet do publicznej przychodni:

– Dzień dobry, na kiedy mogę się zapisać do okulisty?

– Za cztery lata.

– Rano czy po południu?

– Panie, przecież to za cztery lata, dlaczego już teraz chce pan to wiedzieć?

– Rano mam wizytę u ortopedy.

– Kochanie, nie jesteś zadowolona z prezentu? – zapytał mąż swoją lubą.

– Niespecjalnie.

– No, ale wydałem na niego 300 euro.

– I tak mi się nie podoba.

– Kochanie, ale to naprawę wysokiej klasy sprzęt.

– Do cholery przecież, to wędka. Wiesz, że nie wędkuje.

– To może chociaż mi się przyda.

Poważny wykład, głos eksperta:

– Bywa tak, że kobieta odchodzi od męża tylko dlatego, że ten pije.

Głos z sali:

– A ile trzeba wypić?

Przyleciało dwóch kosmitów na łąkę i patrzą zwierzę w łaty, spoglądają do atlasu: Krowa pije wodę daje mleko.

Wzięli ją nad strumień, jeden wsadził jej łeb do wody, a drugi nadstawia miskę od tyłu. Po chwili wylatuje krowi placek – ten z miską woła:

– Podnieś jej łeb – bo muł z dna ciągnie!

Z miłością do pieśni, z miłością do tańca: 35 lat zespołu „Troczenie”

Honorata Adamowicz

— Uroczystość minęła naprawdę wspaniale. Wszystko udało się na sto procent. Jesteśmy ze wszystkiego zadowoleni. Oczywiście czujemy się zmęczeni, ale szczęśliwi. Do koncertu szykowaliśmy się bardzo odpowiedzialnie, robiliśmy wszystko, co tylko było w naszych siłach. Włożyliśmy w to mnóstwo pracy i miłości, ale było warto. Chcieliśmy pokazać wszystko, jak najlepiej i jak najpiękniej, po prostu pokazać to, co umiemy i co kochamy robić — opowiada „Kurierowi Wileńskiemu” Dinara Karaniewska, kierowniczka artystyczna Polskiego Zespołu Ludowego „Troczenie”.

AKTYWNA DZIAŁALNOŚĆ

Z biegiem czasu zespół rozszerzał swój repertuar pieśni i tańców. W ciągu 35 lat działalności twórczej brał udział w wielu konkursach i festiwalach, zarówno na Litwie, jak i w innych krajach. „Troczenie” występowało na Festiwalu Polskich Zespołów Polonijnych w Rzeszowie, Tygodniu Kultury Beskidzkiej, kilkakrotnie na Festiwalu Chórów Polonijnych w Koszalinie, Festiwalu Polskich Kresów w Mrągowie.

Byli gorąco przyjmowani w Górze Śląskiej, Krakowie, Warszawie, Łodzi, Giżycku, Dobrym Mieście, Pasłęku, Cieszynie, Białymstoku, Węgorzewie, Bielsku-Białej, Szczyrku, Wiśle, Suwałkach, Siemiatyczach, Pułtusk, Sankt Petersburgu, Dyneburgu, Mińsku.

ZESPÓŁ ŁĄCZY POKOLENIA

— Zespół „Troczenie” to przede wszystkim ognisko polskości. To miejsce, gdzie zbieramy się, jednoczymy, śpiewamy. Zespół „Tro-

22 lutego w Centrum Kultury i Sztuki w Trokach odbyło się radosne wydarzenie — koncert jubileuszowy z okazji 35-lecia działalności Zespołu Pieśni i Tańca „Troczenie”.

Zmęczeni, ale szczęśliwi artyści i oklaski na stojąco — święto udało się na sto procent Fot. Centrum Kultury i Sztuki w Trokach

czenie” łączy pokolenia. Obecnie w składzie „Troczan” występują aż cztery pokolenia mieszkańców Trok i okolic. 35 lat, jak dla wieku człowieka, to naprawdę mało, ale dla zespołu to dużo. 35 lat to przede wszystkim losy ludzi, piosenki, praca. Przez te 35 lat działo się bardzo dużo. Wydarzyło się wiele dobrego, choć nie zawsze. Najważniejsze jest to, że zespół przetrwał i pracuje. Mam nadzieję i chcę wierzyć w to, że ten zespół przetrwa jeszcze wiele, wiele lat. Wierzmy w to, dlatego pracujemy. Oczywiście, łatwo nie jest. Stykamy się, tak jak i każdy zespół, z wieloma trudnościami, ale wszystkie te trudności pokonujemy — podkreśla Dinara Karaniewska.

Podczas koncertu zaprezentowano bogaty program artystyczny, który dał wyobrażenie dorobku i jakości zespołu.

— Jubileusz 35-lecia zespołu był nie tylko pięknym podsumowaniem naszej działalności, ale także

wyrazem wdzięczności dla wszystkich, którzy przez te wszystkie lata tworzyli i wspierali zespół — podsumuje kierowniczka artystyczna zespołu „Troczenie”.

TROCHĘ HISTORII

Podobnie jak inne zespoły ludowe na Wileńszczyźnie, zespół „Troczenie” powstał na fali odrodzenia polskości w 1989 r. Wówczas Polacy znad trockich jezior uznali, że chcą mieć własny zespół, by polskość, pielęgnowana przez pół wieku po domach, szkołach i kościołach, mogła wreszcie wypłynąć na scenę, zgromadzić większe grono wielbicieli polskiej pieśni, a potem także i tańca.

Co ciekawe, że pierwotnie zespół nazywał się „Troczanka”. Wówczas do zespołu uczęszczały tylko panie, ale po kilku latach dołączyli także panowie, co spowodowało zmianę nazwy na „Troczenie”. ■

Huczna zabawa zapustowa w DKP – pióra, suto zastawione stoły i przyjemne zmęczenie

Honorata Adamowicz

Podczas hucznego święta parokiet dudnił od tańców pod muzykę gwiazdy litewskiej estrady Rytisa Cicinasa, zespołu VaBank, piosenkarki Bożeny Krasilovej, a także teatru tańca Rokada.

MOULIN ROUGE I CICINAS

— Z grupą organizacyjną postanowiliśmy w tym roku stworzyć atmosferę balu karnawałowego, stąd te pióra. Chcieliśmy trochę nawiązać do Moulin Rouge podczas karnawału. Na nasze imprezy zapraszamy gwiazdy nie tylko z naszego rodzimego grona. Staramy się ściągać także gwiazdy z innych środowisk. Na andrzejkach wystąpił specjalny gość z Włoch — Domenico Straface, a na zapustach gwiazdą wieczoru był Rytis Cicinas z grupą tancerek. Jeżeli mówimy o samym programie, to był bogaty, zróżnicowany i dynamiczny. Wykorzystujemy także współczesnym technikę sceniczną — podczas rozmowy z „Kurierem Wileńskim” relacjonuje Władysław Wojnicz, kierownik działu komercyjnego w DKP, organizator imprezy.

DEKORACJA SALI

Oprócz muzyki i atrakcji bardzo istotna była również oprawa wizualna, czyli przede wszystkim dekoracja sali. Po wejściu do holu ogromne wrażenie na gościach robiły dekoracje z kwiatów, strusich piór, świec. W nakryciu stołu także zadbano o wszystkie szczegóły — od dopasowanych tekstyliów, przez zastawę i sztucce, po stylowe dekoracje.

— Praktykowaliśmy różne wersje zapustów. Było palenie marzanny, byli też Cyganie, ale najważniejszą

21 lutego w Domu Kultury Polskiej w Wilnie odbyły się zapusty, czyli pożegnanie karnawału. Tego dnia tradycyjnie stoły uginały się pod smakołykami, a ściany drżały od śpiewu.

tradycją, która nigdy się nie zmieni — jest dobra zabawa przy suto zastawionym stole. Tą tradycję testujemy każdego roku i nie zamierzamy od niej odchodzić. Być może w przyszłości będziemy organizowali imprezy tematyczne, może nie — przebierańców, ale może to być w podróż po różnych kuchniach świata. Spróbujemy wprowadzać jakieś nowe elementy do już tradycyjnych imprez. Główną postawą, fundamentem zapustów jest kuchnia restauracji „Pan Tadeusz” pod batutą pani Haliny Wiszniewskiej, szefowej restauracji w DKP — opowiada Władysław Wojnicz.

STOŁY UGINAŁY SIĘ OD POTRAW

Pięknie i z największą starannością udekorowane stoły uginały się od potraw. Ryby, śledzie, różnorodne dania mięsne, sałatki, pączki, chrusty, różnego rodzaju bliny — to tylko część potraw, które były serwowane.

— W Domu Kultury Polskiej na zapusty każdego roku tradycyjnie bywają bliny, jakieś dania z ziemniaków, obowiązkowo kiszka ziemniaczana, no i oczywiście mięso soczyste, sytne, może być to golonka, żeberka czy zrazy. W tym roku mamy zrazy. Tradycja pączków na zapusty dotarła do nas z Polski. Zapusty to przede wszystkim zabawa w gronie sąsiadów, znajomych i przyjaciół. To zabawa wspólnoty — mówi dla „Kuriera Wileńskiego” Halina Wiszniewska.

Goście byli zachwyceni zarówno wystrojem sali, jedzeniem, jak też zabawą do późnej nocy. „Wszystko było super, jedzenia bardzo dużo, wystrój śliczny tak jak każdego roku. Było bardzo miło, wszyscy mieli wyśmienite humory. Chociaż nogi bołą nas od tańca i pod koniec zabawy czujemy się zmęczeni, to test to przyjemne zmęczenie” — mówili goście pytani przez nasz dziennik. ■

Na zapustach w DKP gwiazdą wieczoru był Rytis Cicinas z zespołem tancerek
Fot. autorka

6.45 Studio Wilno
7.05 „Różowy stół odkrywa świat”
7.15 S. anim. „Agatka”
7.25 Tyci encyklopedia Bzyka
7.30 Pięknie przyprawiona
7.45 Przepis dnia
7.50 Moc ziół
8.10 Niejadki i inne przypadki
8.25 Zakochaj się w Polsce
8.45 Klub u redaktorów
9.35 S. „Sześć siostr”
10.30 Gra słów
10.55 Słownik polsko@polski
11.20 Różowy Stół odkrywa świat
11.35 Tyci encyklopedia Bzyka
11.40 Tamte lata, tamte dni
12.05 S. „Lepsza połowa”
13.00 Info Wilno
13.05 Tygiel
13.25 Panorama litewska
13.30 Z gwiazdą przez świat
14.20 „Ania. Rzecz o Annie Dymnej” film dok.
15.05 Młodzi duchem
15.25 „Czy ja do brze rozumiem?”
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 Różowy Stół odkrywa świat
17.20 S. anim. „Agatka”
17.35 Baśnie i bajki polskie
17.45 S. „Blondynka”
18.30 Z miłości do miłośca, z miłości do tańca
18.45 Strona po stronie
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
21.55 Tamte

lata, tamte dni
22.20 Zakochaj się w Polsce
22.45 Tygiel
23.05 Na sygnale
23.55 Info Wilno
00.10 Studio Wilno
00.35 Z miłości do miłośca, z miłości do tańca
00.45 Strona po stronie

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwa
6.30, **7.00**, **7.30**, **8.00**, **8.30** Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.40 S. „Dzielnica 31”
11.30 S. „Diagnoza Betty”
12.15 „Kto i dlaczego?”
12.45 „Notatki przyrodnika”
13.15 S. dok. „Duży telewizor”
14.00, **15.00**, **16.00**, **16.30** Wiadomości
14.20, **15.15** Dzień dobry Litwa
16.15 S. „Wszystkie stworzenia duże i małe”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 „(Nie)emigranci”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Płytki”
22.30 Wiadomości rowerowe
23.00 S. „Hannibal”
23.45 S. dok. „Duży telewizor”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Kakao”
8.00 S. „CSI. Miami”
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Krwa- we kwiaty”
11.00 S. „Bądź blisko”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Pani chłopka
14.00 S. „Moja mała”
15.00 S. „List

pożegnalny”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wieczór, Litwa
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Będzie wszystkim
21.00 S. „Potrzebuję miłości”
21.30 Wiadomości
22.30 „Człowiek z Rzymu” thriller
00.55 S. „F.B.I.”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 Historie rzeczy
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Forum LRT
8.30 „Wiara i życie”
9.00 Dzień dobry, Litwa
11.30 Co jest lepsze, sąsiedzie?
12.00 S. dok. „Powstanie nazistów”
12.50 Wizjonerzy
13.00 „Vilnius 700. Muzyczna podróż w czasie. XIV wiek Chorał gregoriański”
13.30 Spacerzy
14.00 Dodajmy czadu!
15.05 To jest mój ogród.
15.35 S. „Dzielnica 31”
16.20 S. „Heartland”
17.05 Dzień dobry, Litwa
19.00 Restauratorzy
19.30 S. dok. „Powstanie nazistów”
20.20 Wizjonerzy
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Najpiękniejsze pieśni poetów”
23.05 „Legends”
00.00 S. „Raj dla kobiet”

6.00 Program kulinarny
6.30 S. „Córka ambasadora”
7.30 „Rekiny”
9.00 S. „Dron”
10.00 S. „W wierzbie miłości”
11.00 S. „Marzenia o wolności”
12.00 S. „Szukam córki”

14.00 S. „Kopalnie pasji”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Gwiazdki gwiazd”
21.00 S. „Na zdrowie”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.20 TV3 sport
22.30 „Kwestia honoru” dramat
00.45 S. „S.W.A.T.”

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 S. „Wyzwanie”
8.30 S. „Wojny glin. Charków”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Śmiertelna broń”
13.25 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „911”
20.00 „Wojny kupujących”
20.30 „Ale numer!”
21.00 „12 godzin” thriller
22.55 „Tylko strzelaj” film fab.

5.30 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 Pyszne życie
8.00 S. dok. „Poświęcić wszystko”
9.00 S. „Zastrzeżenie”
10.00 S. „Scho- dy do nieba”
11.00 S. „Stary”
12.30 Nasze zwierzęta
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 S. „Grom z jasnego nieba”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo

17.00 S. „Ma na imię Kozaim”
18.00 Reporter
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Poświęć wszystko”
21.25 S. „Scho- dy do nieba”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”
00.30 S. „Grom z jasnego nieba”

6.00 S. „Leverage”
7.30 S. „Cobra 11”
8.25 „Ostrożnie – rodzina!”
9.00 „Egązas dugnas”
9.30 „Magazy- nowe wojny”
10.00 „Yellowstone”
11.00 „Magazy- nowe wojny”
12.00 „Talenty Ameryki”
13.30 „Licytacje”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Bosch”
16.00 S. „Leverage”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Legen- darne miłości”
20.00 „Yellowstone”
21.00 „Połącze- nie” dramat
22.40 S. „Szcze- ki szatana”
23.40 „Przetrwac na Alasce”

6.00 S. „Niewinni”
7.00 S. „Bądź ze mną”
8.00 S. „Ślepa”
9.00 S. „Yargi”
10.00 S. „Nowy Amsterdam”
11.00 S. „Ratow- nictwo Alpejskie”
12.00 S. „Straż Pożarna w Chicago”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Krymi- nalista Pacyfiku”
15.00 S. „Anupamaa”
16.30 S. „Wędruj

w czyjejś miłości"

17.00 S. „Ślepa"

18.00 S. „Candice Renoir"

19.00 S. „Straż Pożarna w Chicago"

20.00 S. „Prawo i porządek"

21.00 S. „Tajemnice Brokenwood"

22.50 „Alex Hugo,"

00.55 „Czerwona komnata"

06.05 S. „Akacja 38"

06.55 „Info Poranek"

08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze"

08.30 „Kościół z bliska"

09.00 S. „Noce i dnie"

09.55 S. „Ranczo"

10.55 S. „Komisarz Alex"

11.50 S. „Ojciec Mateusz"

12.35 S. „Królowie"

13.10 „Agrobiznes"

13.35 „Magazyn Rolniczy"

13.50 „Hispania. Kraina królików" film dok.

15.00 S. „Wichrowe wzgórze"

15.55 „Jaka to melodia?"

16.35 „Gra słów. Krzyżówka"

17.05 S. „Dziedzictwo"

18.00 „Teleexpress"

18.20 „Jaka to melodia?"

18.55 „Klan"

19.25 „Reporterzy"

19.45 S. „Akacja 38"

20.30 „Program informacyjny 19.30"

20.55 „Pytanie dnia"

21.30 „Taniec z rosyjskim niedźwiedziem" film dok.

22.25 Program publicystyczny

23.10 „Żelazny most" film fab.

00.45 „Niebezpieczne miasta"

08.05 „Czy ja do-

brze rozumiem?"

08.45 „Podróże z historią"

09.30 „Informacje kulturalne"

10.00 S. „Ogniem i mieczem"

11.05 „Austeria" dramat

13.00 „Czarna suknia" film TVP

13.55 „Portrety Mary Aldwyth sztuka kolażu" film dok.

15.05 „Rozmowy (nie)wygodne"

16.00 „Wyjście awaryjne" komedia

17.45 S. „Ogniem i mieczem"

18.55 „Tygodnik Kulturalny"

19.45 „Michał Urbaniak. Nowojorczyk z wyboru" film dok.

21.00 „Teatr Telewizji"

22.25 Koncert

23.00 „2046" film fab.

01.15 „Elmyr de Hory największy fałszerz XX"

07.00 „Panorama"

07.35 „Anna Dymna spotkajmy się"

08.00 „Kuchenne recepty"

12.10 „Nad Niemnem. Za wschodnią granicą"

12.30 S. „Barwy szczęścia"

13.00 „Gość Poranka"

13.25 S. „Ranczo"

15.15 „Tygodnik Kulturalny"

16.00 „Zagadki zwierzogromadki"

16.10 „Zwierzątki Czytali"

16.30 „Program informacyjny 14.30"

17.00 „Korona królów. Jagiellonowie"

17.30 S. „Barwy szczęścia"

18.00 „Teleexpress"

18.20 „Gra słów. Krzyżówka"

18.50 „Teleexpress Extra"

19.10 „Przegląd tygodnia"

19.45 „Panorama"

20.10 „Wschód"

20.30 „Program informacyjny 19.30"

20.55 „Pytanie dnia"

21.25 S. „Ojciec Mateusz"

23.15 „Od „Chłopów" do Nobla" film dok.

00.10 „Panorama"

07.55 „Był taki dzień"

07.59 „Niezwyczajne historie z pocztówek"

08.10 „Spór o historię"

08.40 „Flesz historii"

08.55 „Rzecz Polska"

09.10 S. „Czas honoru"

09.55 „W ko-

tle historii"

10.20 S. dok. „Historia Polski"

11.10 „Polacy w kosmosie"

11.35 „Encyklopedia II wojny światowej"

11.55 „Na tropach historii"

12.05 „Zima 8250" film dok.

12.40 „Słownik polsko@polski"

13.10 „Myśliciele – sylwetki polskie"

13.15 S. „Dorastanie"

14.10 „Tajemnice lodowców" film dok.

15.05 S. dok. „Podróże z historią"

15.30 „Szlakiem miejsc niezwykłych"

15.40 „Zipser" film dok.

16.30 S. „Korona królów"

16.55 „Makłowicz w podróży"

17.20 S. dok. „Sensacje XX wieku"

18.05 „Kolebka Solidarności"

18.15 „Na początku było Hillside Ave" film dok.

19.05 „Tajemnice, zamki i podziemia"

19.20 „Było, nie minęło"

19.45 „Polskie 100 lat"

20.15 S. „Czas honoru"

21.00 „Polska i świat z historią w tle"

21.20 „Upadek.

Jak Ukraińcy zniszczyli imperium zła" film dok.

22.10 „Pomiędzy wilki" dramat

23.40 „Prasa donosi"

00.20 Wypaczone sumienia

01.00 Słowo życia

01.05 Świat w obrazach

01.10 Informacje dnia

01.30 XX Rajd Katyński

01.55 Poczet Wielkich Polaków

02.00 Anioł Pański

02.05 Ma się rozumieć

02.15 Rozmowy niedokończone

03.25 Święty na każdy dzień

03.30 Poznajemy Polskę

03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci

04.00 Informacje dnia

04.20 Różaniec

04.50 Myśląc Ojczyzna

05.00 Apel Jasnogórski

05.20 Informacje dnia

05.40 Polski Punkt Widzenia

06.00 Obyś był zimny albo gorący

07.05 Polska Bretania

08.35 Albertynki

08.55 Poczet Wielkich Polaków

09.00 Informacje dnia

09.15 Polski Punkt Widzenia

09.35 Puszcza Białowieska – leśny cmentarz

10.00 Papież Polak do Rodaków

10.30 Słowo życia

10.35 Święty na każdy dzień

10.40 Mocarz pokory

11.00 Informacje dnia

11.15 Jak my to widzimy z daleka widać lepiej

11.45 Zew natury

12.05 Mocni w Wierze

12.35 Słowo życia

12.40 Ma się rozumieć

12.50 Święty na

każdy dzień

13.00 Anioł Pański

13.03 Informacje dnia

13.20 Pragnienie Boga

14.00 Polonia

14.30 Msza święta z Jasnej Góry

15.20 Muzyczne chwile

15.30 Misja Szczecin – Madagaskar

16.00 Oddech Boga

16.50 Ma się rozumieć

17.00 Informacje dnia

17.10 Jestem mamą

17.25 Przyroda w Obiektywie

17.40 Zdrowie z Bożej Apteki

17.55 Św. Józef patron na trzecie tysiąclecie

18.10 Prosto o gospodarce

18.30 Zostań Żołnierzem RP

18.45 Muzyczne chwile

18.55 Poczet Wielkich Polaków

19.00 Anioł Pański

19.05 Informacje dnia

19.15 Rozmowy niedokończone

20.25 Święty na każdy dzień

20.30 Każdy ma-luch to potrafi

20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci

21.00 Informacje dnia

21.20 Różaniec

21.50 Myśląc Ojczyzna

22.00 Apel Jasnogórski

22.20 Informacje dnia

22.40 Polski Punkt Widzenia

23.00 Tętno 2

23.55 Święty na każdy dzień

7.00 Fani czterech kółek

10.00 Łowcy klasyków

12.00 Łowcy staroci

14.00 Naprawa gospodarstwa

19.00 Jak to jest zrobione?

21.00 Gorączka złota: złoty szlak

23.00 Zabójcze łowienie

00.00 Nagi instynkt przetrwania

TVP
WILNO

7.05 Zwierzaki Czytali
7.20 S. anim. „Pomysłowy wnuczek”
7.30 Moda na rodzinę
7.55 W kotle historii
8.20 Dzika Polska
8.45 Hashtagi tygodnia
9.35 S. „Sześć siostr”
10.35 Gra słów.
 Krzyżówka
10.55 Słownik
 polsko@polski
11.25 Zwierzaki
 Czytali
11.40 Tamte
 lata, tamte dni
12.05 S. „Korona
 królów. Jagiellonowie”
13.00 Info Wilno
13.05 Unia kulinarna
13.25 Hity wszech
 czasów
14.20 „Czy jeszcze
 człowiek?” film dok.
15.25 Jak to działa
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do
 Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy
 szczęścia”
17.10 Zwierzaki
 Czytali
17.25 S. anim. „Pomysłowy wnuczek”
17.35 Alchemik
17.50 S. „Dziewczyny ze Lwowa”
18.35 Tygiel
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Polacy Świata
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Program
 informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Korona
 królów. Jagiellonowie”
21.55 Tamte
 lata, tamte dni
22.20 Dzika Polska
22.45 Unia kulinarna
23.05 S. „Na sygnale”
23.50 Info Wilno
00.10 Studio Wilno
00.30 Pożyteczni.pl

LRT | TV

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo

6.30, 7.00, 7.30, 8.00,
 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.40 S. „Dzielnica 31”
11.30 S. „Diagnoza Betty”
12.15 „Kto i dlaczego?”
12.45 Notatki przyrodnika
13.15 S. dok. „Duży telewizor”
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.15 S. „Raj dla kobiet”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Dokąd dalej?
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Litwa przemawia
22.30 „Wiadomości rowerowe”
23.00 S. „Hannibal”
23.45 S. dok. „Duży telewizor”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Kakao”
8.00 S. „CSI. Miami”
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Krwa-
 we kwiaty”
11.00 S. „Bądź blisko”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Pani chłopka
14.00 S. „Moja mała”
15.00 S. „List pożegnalny”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Szeszka 20
21.00 S. „Potrzebuję miłości”
21.30 Wiadomości
22.30 „Geostorm” thriller
00.40 S. „F.B.I.”

LRT | PLUS

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 „(Nie)emigranci”
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 „Płytki”
8.30 Droga
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 „Pogoń”
12.00 S. dok. „Powstanie nazistów”
12.50 Wizjonerzy
13.00 Ośmiornica
13.30 Euromaxx
14.00 Wilno Mama Jazz 2024.
15.55 Interludium muzyczne
15.05 „Gen ciekawości”
15.35 S. „Dzielnica 31”
16.00 S. „Heartland”
17.05 Dzień dobry, Litwo
19.00 „Restauratorzy”
19.30 S. dok. „Powstanie nazistów”
20.20 Wizjonerzy
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Mistrzostwa Europy Orkiestr Dętych 2024”
22.45 Nasz rok płynie jak rwąca rzeka
23.00 „Spacery”
23.30 Euromaxx
00.00 S. „Raj dla kobiet”

6.00 Program kulinarny
6.30 S. „Córka ambasadora”
7.30 „Gwiazdki gwiazd”
9.00 S. „Dron”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Marzenia o wolności”
12.00 S. „Szukam córki”
14.00 S. „Kopalnie pasji”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Show dobrego wieczoru”
21.00 S. „Na zdrowie”

21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.20 TV3 sport
22.30 „Człowiek Tai Chi” dramat
00.45 S. „S.W.A.T.”

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 S. „Wezwanie”
8.30 S. „Wojny glin. Charków”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Śmiertelna broń”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „911”
20.00 „Wojny kupujących”
20.30 „Ale numer!”
21.00 „Lokum” thriller
22.50 „12 godzin” thriller

lrytas.tv

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 S. dok. „Zostawiając wszystko za sobą”
8.00 S. „Poświęcić wszystko”
9.00 S. „Zastrzeżenie”
10.00 S. „Scho-
 dy do nieba”
11.00 S. „Stary”
12.30 Najlepsze
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 S. „Grom z jasnego nieba”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 S. „Ma na imię Kozaim”
18.00 Reporter
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Poświęć wszystko”
21.25 S. „Scho-

dy do nieba”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”
00.30 S. „Grom z jasnego nieba”

6.00 S. „Leverage”
7.35 S. „Cobra 11”
8.25 „Ostrożnie – rodzina!”
9.00 „Na jednym końcu haczyk”
9.30 „Wojny magazynowe”
10.00 „Yellowstone”
11.00 „Legendarne miłości”
12.00 „Talen-ty Ameryki”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Bosch”
16.00 S. „Leverage”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Legendarne miłości”
20.00 „Yellowstone”
21.00 „No Escape” thriller
23.00 S. „Szczęśliki szatana”
00.00 „Przetrwaj na Alasce”

6.00 S. „Niewinni”
6.55 S. „Bądź ze mną”
8.00 S. „Ślepa”
9.00 S. „Yargi”
10.00 S. „Nowy Amsterdam”
11.00 S. „Ratownicy alpejscy”
12.00 S. „Straż Pożarna w Chicago”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Kryminalista Pacyfiku”
15.00 S. „Anupamaa”
16.30 S. „Wędruję w czyjejś miłości”
17.00 S. „Ślepa”
18.00 S. „Candice Renoir”
19.00 S. „Straż Pożarna w Chicago”

20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Tajemnice Brokenwood”
00.55 „Czerwona komnata”

06.05 S. „Akcyjowa 38”
06.55 „Info Poranek”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Zakocha na w życiu”
09.00 S. „Noce i dnie”
10.00 S. „Ranczo”
10.55 S. „Komisarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 „Okrasa łamie przepisy”
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Magazyn Rolniczy”
13.55 „Wyspa hipopotamów” film dok.
15.00 S. „Wichrowe wzgórza”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
18.55 „Klan”
19.25 „Reporterzy”
19.45 S. „Akcyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Królowie”
22.05 „Złota dama” film fab.
00.05 „Przyjaźń bez granic” film fab.

07.55 „Tamte lata, tamte dni”
08.35 „Podróże z historią”
09.20 „Dobry tytuł”
10.00 S. „Ogniem i mieczem”
11.05 „Wyjście awaryjne” komedia

12.50 „Michał Urbaniak. Nowojorczyk z wyboru” film dok.
14.00 „Mody Polskie”
14.35 „Loie Fuller. Obsesja światła” film dok.
15.40 „Zezowate szczęście” komediodramat
17.45 S. „Komedianka”
18.50 „Wariacje na temat Witkacego” film anim.
18.55 „Wydarzenie aktualne”
19.30 Informacje kulturalne
19.55 „Reżyserzy”
21.00 „Generał Nil” dramat
23.15 S. „Genialna przyjaciółka”
00.40 Informacje kulturalne

07.00 „Panorama”
07.35 „Stacja Arktyka”
08.00 „Okrasa łamie przepisy”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „Wschód”
12.30 S. „Barwy szczęścia”
13.00 „Gość Poranka”
13.25 S. „Ojciec Mateusz”
15.05 „Od „Chłopów” do Nobla”
16.05 S. „Rodzina Treflików”
16.30 „Program informacyjny 14.30”
17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Okno na Wschód”
19.45 „Panorama”
20.10 „Kierunek Zachód”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „O mnie

się nie martw”
23.15 „Studio w kontakcie”
00.10 „Panorama”

08.15 „Był taki dzień”
08.20 „Szerokie tory”
08.45 „Było, nie minęło”
09.10 S. „Czas honoru”
09.50 „W kotle historii”
10.20 „Historia Polski” film dok.
11.10 „Encyklopedia II wojny światowej”
11.30 „Zdobycy Karpat” film dok.
11.50 S. dok. „Legendy Europy”
12.40 „Słownik polsko@polski”
13.05 „Piosenką przez historię”
13.20 S. „Dorastanie”
14.15 „Polacy w kosmosie”
14.45 „Tajemnice lodowców” film dok.
15.35 „Prasa donosi”
15.40 „Upadek. Jak Ukraińcy zniszczyli imperium zła” film dok.
16.30 S. „Korona królów”
16.55 „Makłowicz w podróży”
17.20 „Sensacje XX wieku”
18.05 „Niezwyczajne historie Białoczerwonych”
18.30 „Halina Kono-packa” film dok.
19.25 „Fake czy historia?”
20.00 S. „Czas honoru”
20.40 „Portret damy” film dok.
21.35 „Być kobietą w Himalajach” film dok.
22.20 „Anna od... pamięci” film dok.
23.10 „W czeluściach Gusen” film dok.
23.45 „Koło historii”

00.00 Żółw błotny. Osobliwy relikw polskiej przyrody
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w

obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Zostań Żołnierzem RP
01.50 Święty na każdy dzień
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Każdy ma-luch to potrafi
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Prosto o gospodarce
06.20 Jestem mamą
06.35 Odpowiedzialni za Kościół
07.00 Uganda Ojca Adama
08.25 Muzyczne chwile
08.35 Zdrowie z Bożej Apteki
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Każdy ma-luch to potrafi
09.50 Słowo życia
10.00 Mocni Jego mocą
10.30 Sanktu-aria polskie
10.50 Święty na każdy dzień
11.00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu
11.50 Muzyczne chwile
12.00 Leśni zapylacze
12.25 Jestem mamą
12.40 Prosto o gospodarce
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia

13.20 Dęby w Polsce
13.55 Przerwany posiłek
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Kierownik duchowy Sekretarki Bożego Miłosierdzia
16.00 Kurierskim szlakiem. Azymut Węgry
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Na zdrowie
17.30 Opiekuńcze skrzydła – Hospicjum św. Anny w Lubartowie
18.00 Po stronie prawdy
18.50 Muzyczne chwile
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Opowieści biblijne – historie animowane z Nowego Testamentu
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Przetrawiliśmy
23.30 To nic takiego

7.00 Fani czterech kółek
10.30 Skarby z szopy
12.00 Łowcy staroci
18.00 Fani czterech kółek
19.00 Jak to jest zrobione?
19.30 Jak to działa?
21.00 Samochód marzeń
23.00 Zabójcze łowienie
00.00 Nagi instynkt przetrwania

**UAB „Nemenčinės komunalininkas“ skelbia pripažinto nereikalingu arba netinkamu
(negalimu) naudoti turto pardavimo aukcioną.
Informacija apie parduodama turtą:**

Eil. Nr.	Turto pavadinimas	Valst. Nr.	Apibudinimas	Išsigijimo data	Pradinė pardavimo kaina EUR su PVM	Garantinis mokestis	Apžiūros vieta
1.	Staklės RSM-1		Neveikiančios, apardytos, be variklio	-	70	0	Piliakalnio g 50, Nemenčinė Iš anksto susitarus.
2.	Pjausmušinės staklės		Neveikiančios, apardytos, be variklio	-	70		
3.	Suvirinimo agregatas		Ilgą laiką nenaudotas, parduodamas kaip neveikiantis	-	380		
4.	Šiukšliavežys MAZ	DEG902	nepilnos komplektacijos, neveikiantis, nusidėvėjęs, apardytas	2007	1500	100	
5.	Šiukšliavežys MAZ	DEG903	nepilnos komplektacijos, neveikiantis, nusidėvėjęs, apardytas	2007	1500		
6.	Šiukšliavežys MAZ	DHB819	nepilnos komplektacijos, neveikiantis, nusidėvėjęs, apardytas	2007	1500		
7.	Asenizacinė DAF	CRA456	nepilnos komplektacijos, neveikiantis, nusidėvėjęs, apardytas	2013	1500		
8.	Priekaba GKB-8328	VN975	nepilnos komplektacijos, neveikiantis, nusidėvėjęs, apardytas, seno tipo dokumentai	1996	600		
9.	Ekskavatorius EO2621	1601LT	nepilnos komplektacijos, neveikiantis, nusidėvėjęs, apardytas		1500		Studentų g. 8, Maišiagala Iš anksto susitarus.

Turtą galima apžiūrėti iš anksto susitarus, nuo 9:00 iki 16:00 val. 2025 m. kovo 17-19 dienomis.

Pirkėjas, norintis dalyvauti aukcione, iki aukciono pradžios turi įsigyti dalyvio arba žiūrovo bilietą bei sumokėti garantinį mokestį, jeigu jį dominančiam objektui jis yra taikomas.

Aukciono dalyvio bilieto kaina **30 EUR**; Aukciono žiūrovo bilieto kaina **10 EUR**; Garantinis mokestis: **100 EUR**

Aukciono vykdymo vieta : **Piliakalnio g. 50, Nemenčinė. Laikas: 10:00. Data 2025-03-21 d.**

Pakartotino aukciono vykdymo vieta: **Piliakalnio g. 50, Nemenčinė. Laikas: 10:00.**

Data: **2025-03-28 d.**

Aukciono laimėtojas už aukcione įsigytą objektą gali atsiskaityti bankiniu pavedimu į UAB „Nemenčinės komunalininkas“ atsiskaitomąją sąskaitą **Nr. LT047300010002432453, bankas AB Swedbank, banko kodas 73000.**

Aukciono laimėtojas už aukcione įsigytą turtą privalo atsiskaityti per 3 darbo dienas. Jeigu per nustatytą terminą aukciono laimėtojas neatsiskaito už nupirktą aukciono objektą, aukciono objektą galima parduoti naujame aukcione.

Jeigu buvo numatytas garantinis mokestis, tai įsigijus aukciono objektą garantinis mokestis yra įskaitomas į įsigyto objekto kainą.

Su aukciono nuostatomis galima susipažinti:

www.nemenkom.lt >> Apie mus >> „UAB NEMENČINĖS KOMUNALININKAS NEREIKALINGO ARBA NETINKAMO (NEGALIMO) NAUDOTI TURTO PARDAVIMO VIEŠUOSE PREKIŲ AUKCIONUOSE TAISYKLĖS“

Darbuotojas atsakingas už aukciono organizavimą:

Vyr. mechanikas Jurij Aliancevič

Tel +37065077293

El. paštas: jurij@nemenkom.lt

Zam. 2845

KUPNO

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Sprzedajcie las drogo i bez pośredników.

Tel. +370 659 57 721

Skupujemy różnego rodzaju lasy, mogą być młode lub wycięte. Tel. +37066685855

SPRZEDAŻ

Sprzedajemy dachy, ogrodzenia i inne materiały budowlane w przystępnej cenie Tel. +370 603 63 636

PRACA

Zatrudnię osobę na stałe do sprzątania oraz pomocy przy domu.

Tel.: +370 661 61 677

Wynajmiemy pomieszczenie komercyjne

Firma „Klion” ma do wynajęcia pomieszczenie komercyjne (biura, magazyny, sklep).

Bezpłatny parking przy pomieszczeniach.

Birbynių 4A

1. 7,82 m²

2. 26,76 m²

3. 55,85 m²

Linksmoji 5

1. 19,59 m²

2. 41,94 m²

3. 115 m²

+370 685 040 80

KAWIARNIA

SULTINIAI

- Smaczne pierożki z nadzieniem
- Aromatyczna kawa, herbata
- Szybka obsługa
- Gorące dania

Znajdą nas Państwo w samym centrum stolicy:
Vilnius, Jogailos 6
tel. 262 40 67, +370 5 212 43 91,
+370 612 62339

MB „ALTDENT” Nr. 1915

Klinika L. i A. Tretjakovų

- Leczenie • Implantowanie
- Protezowanie (na raty od 3 do 36 mies.)
- Higiena jamy ustnej
- Wybielanie zębów
- Ortodonta. Periodontolog. Endodontolog.

Panoramyczne zdjęcie zębów.

Współpracujemy z kasą chorych

Uł. Parko 55-1, Vilnius, tel.: 0 (5) 248 5793,
+370 687 17 760 (godz. 8-17).
www.altident.lt

KURIER WILEŃSKI

Prenumerata 2025

na kolejny miesiąc oraz do końca br.
trwa do 28 dnia każdego miesiąca

Wydanie codzienne (kod 0044)

Na miesiąc 10,00 €

Na 6 miesięcy 54,00 €

Wydanie magazynowe (kod 0172)

Na miesiąc 4,00 €

Na 6 miesięcy 21,00 €

Dla osób niepełnosprawnych oraz emerytów

Wydanie codzienne (kod 0227)

Na miesiąc 9,00 €

Na 6 miesięcy 49,00 €

„Kurier Wileński” można zaprenumerować:

- w każdym urzędzie pocztowym (Lietuvos paštas);
- drogą elektroniczną:
www.prenumeruok.lt;

Zasięgnąć informacji można pod nr. tel. (8-5) 260 84 44,
Birbynių g. 4A, LT-02121 Vilnius,
kolport@kurierwilenski.lt, www.kurierwilenski.lt

Spotkania z Kinem Polskim #5

SIMONA KOSSAK

4 marca 2025, 18:30

Dom Kultury Polskiej w Wilnie (sala teatralna)

Reżyseria:

Adrian Panek

Scenariusz:

Adrian Panek

Obsada:

Sandra Drzymalska, Jakub Gierszał,
Agata Kulesza, Borys Szyk, Marianna
Zydek, Olga Boładź, Dariusz Chojnacki,
Nika Wichlacz, Marta Stalmierska

Organizatorzy:

FUNDACJA KONTRPLAN

Bilety do nabycia: kakava.lt

Jego skarb to ręcznik, użyty przez Michaela Buble

Mówią o nim: żyjąca aplikacja muzyczna. Andrzej Staniszewski z Wrocławia ma w domu wielką kolekcję płyt i winyli, ścianę usłaną zdjęciami z wielkimi gwiazdami, dwa garaże pamiątek z koncertów. A zaliczył ich w ciągu 36 lat aż 246.

Andrzej Staniszewski to jeden z największych muzycznych pasjonatów w Polsce. W swojej kolekcji ma 4 tysiące płyt, ponad 300 winyli i bilety z 246 koncertów, na których udało mu się być. Niektórych artystów obejrzał na żywo kilka razy i to siedząc w pierwszym rzędzie. Mówi, że jego największy skarb to ręcznik, którym wycierał się Michael Buble.

Fot. CC BY-SA 2.0

W Chile zbadano „wodę z mgły”

Uczeni zbadali potencjał pozyskiwania wody z mgły w pustynnym mieście Alto Hospicio na północy Chile. Średnie opady deszczu w tym regionie wynoszą mniej niż 5 mm rocznie. Mieszkańcy najbiedniejszych dzielnic miasta polegają na wodzie pitnej, która jest dostarczana ciężarówkami. Jednak chmury mgły, które gromadzą się nad górskim miastem, są niewykorzystanym źródłem — do takiego wniosku doszli naukowcy i zastosowali innowacyjne rozwiązanie. System pozyskiwania wody z mgły, który stworzyli, składa się z drobnej siatki, przez którą przechodzą chmury.

Łapanie wody z mgły jest proste — między słupami zawieszona jest siatka. Kiedy wilgotne chmury przechodzą przez nią, tworzą się na niej kropelki. Woda jest następnie kierowana do rur i zbiorników. Jest to stosowane na małą skalę od kilku dziesięcioleci, głównie w wiejskich obszarach Ameryki Północnej i Środkowej, w miejscach z odpowiednimi warunkami pogodowymi.

Plaża Elafonisi na Krecie najpiękniejszą na świecie

Znajdująca się na zachodnim wybrzeżu Kreti plaża Elafonisi została wyróżniona tytułem najpiękniejszej na świecie w rankingu TripAdvisor. Plaża zawdzięcza tytuł m.in. niezwykle miękkemu piaskowi, który w promieniach słońca nabiera różowego koloru oraz krystalicznie czystej wodzie. Piasek nabiera nietypowej barwy, bo jest wymieszany z niewielkimi muszelkami i koralami. Starsi Kreteńczycy wiążą jednak to zjawisko z pewną tragiczną historią. Uważają, że piasek nasączony jest krwią kilkuset greckich kobiet i mężczyzn, którzy w Wielkanoc 1824 r. zginęli z rąk tureckich żołnierzy.

Fot. Freepik.com

Fotomigawka

■ Morsowanie w zimowym krajobrazie — lodowa kąpiel dla odważnych! Fot. BŁ